

1987

2101

DE KORHAAN

VOGELWERKGROEP HET GOOI EN OMSTREKEN

DE KORHAAN

verenigingsorgaan van de vogelwerkgroep het gooi e.o

verschijnt 5x per jaar

Redaktie : Henk Hardon
Wim Duurland

Redaktie adres : M.Simonszhof 84, 1216 LM Hilversum

Illustraties : Han Schaap : pag. 20
Ronald Sinoo : pag. 22, 23 en 25

Verzending : Beb Dwars-van Achterberg, Prinsenstraat 15, 1211 LS Hilversum
tel. 035-233973

Het overnemen van artikelen is uitsluitend toegestaan na overleg met de redaktie.

De redaktie behoudt zich het recht voor artikelen voor plaatsing te weigeren.

De auteurs zijn zelf verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen.

INLEVEREN COPY : UITERLIJK

INHOUDSOPGAVE

- 1 : 20 jaar vogelwerkgroep
- 2 : jubileumprogramma 1987
- 3-4 : programma
- 4-6 : bestuursmededelingen
- 6 : agenda algemene ledenvergadering
- 7-10: jaarverslagen
- 10-11 : financieel overzicht
- 11-12 : avifauna van het gooi
- 12 : het waarnemingenarchief
- 12-16 : bsp-project sovon
- 17-19 : een fietstocht voor vogelliefhebbers
- 19-21 : najaarsweekend schiermonnikoog
- 21-22 : stellers eidereend op schiermonnikoog
- 23 : excursie amsterd.waterleidingplas
- 24-25 : "grote trap"-excursie flevopolder
- 26-27 : ontvangen literatuur
- 27-28 : veldwaarnemingen

20 JAAR VOGELWERK GROEP

Het is deze maand alweer 20 jaar geleden dat drie enthousiaste vogelaars de koppen bij elkaar staken en de vogelwerkgroep het Gooi e.o. oprichten. Nu twintig jaar later een goede gelegenheid om eens terug te blikken. Was het in het begin de bedoeling om individuele vogelaars met elkaar in contact te brengen en gegevens te verzamelen en uit te wisselen, al vlug bleek dat deze doelstelling te smal was en de vogelwerkgroep uitgroeide tot de vereniging die zij nu nog is. Een vereniging met drie stromingen n.l. onderzoek, edukatie en bescherming.

Als rode draad wordt een eigen tijdschrift de Korhaan uitgegeven. Over dit tijdschrift wil ik het nu niet hebben, dit kreeg al genoeg aandacht tijdens het 15 jarig bestaan, maar wel in het kort over de drie stromingen binnen de vereniging. Op deze manier wil ik dan ook al die mensen bedanken die meegewerkt hebben om de vogelwerkgroep te maken wat het nu is.

De onderzoekskant, met als belangrijkste subgroepen Avifauna en Eempolders. Ook de subgroep nestkasten, de laatste jaren wat in de verdrukking, mogen we vergeten.

In de achter ons liggende twintig jaar is het overgrote deel van het Gooi op broedvogels geïnventariseerd. Dit onderzoek werd weergegeven in ongeveer 50 afzonderlijke rapporten. Waarvan ik het heideveldenverslag met name wil noemen.

De subgroep Eempolders telde de afgelopen 15 jaar, 1 maal per 14 dagen de Eemnesserpolders buitendijks. In 1981 gaf de subgroep het boekje Vogels in de Eempolders uit.

Ook werden jaarlijks de Huiszwaluwnesten geteld in ons werkgebied.

Al deze onderzoeken en nog vele meer hebben een schat aan gegevens op geleverd, die nu aangevuld met gegevens uit oude dagboeken verwerkt worden in een avifauna

Edukatie, ja wij praten binnen onze vereniging over edukatie met veel trots. Buiten de al meer dan honderd lezingen en vele honderden excursies die door de werkgroep werden georganiseerd hebben we ook een subgroep cursus. Deze subgroep geeft nu al meer dan 15 jaar twee maal per jaar een vogelcursus voor beginners. Dat deze cursus een succes is bewijst het aantal deelnemers door de jaren. Meer dan 1500 personen.

Verder werd de observatiehut in het Laarder Wasmeer door ons ingericht en in de zomermaanden bemand door leden die het publiek kennis laten nemen van de natuur en in het bijzonder de vogels. De burgemeester van Laren noemde de observatiehut, tijdens de opening, niet voor niets een klein edukatief-centrum.

Bescherming, buiten dat voorlichting erg belangrijk is, deed de vogelwerkgroep veel, al had het natuurlijk altijd meer kunnen zijn.

Wij reageerden of voorzagen streek en bestemmingsplannen van commentaar of probeerden andere ideeën in te brengen.

Ook aktie werd niet uit de weg gegaan, denk hier onder andere aan de aktie 'redt de weidevogels in eemland' in samenwerking met de V.W.G. Utrecht. De demonstratieve fietstocht rondom het Naardermeer, om de plannen voor de flevo-spoorlijn van tracé te doen veranderen of te niet te doen.

Vorig jaar werd de problematiek van het verdwijnen van Gierzwaluwbroedplaatsen onder de aandacht van enkele gemeenten en bouwmaatschappijen gebracht.

Uit bovenstaande kunt u concluderen dat de V.W.G. een aktieve vereniging is en ik wil u dan ook verzoeken om als lid mee te blijven doen door u aan te sluiten bij een van onze subgroepen.

Henk Hardon

JUBILEUMPROGRAMMA 1987

- Fietstocht door ons werkgebied; routebeschrijving in de Korhaan van februari 1987.
- 6 maart: Uilenexcursie op het landgoed "Groeneveld".
Zie programma in de Korhaan. (Openbaar)
- 3 mei: excursies rondom het bezoekerscentrum van Natuurmonumenten in het Corversbos. Vertrek van de eerste excursie om 7.00 uur, de laatste vertrekt om 14.00 uur. (Openbaar)
- 22, 23 en 24 mei: zelfverzorgings-kampeerweekend in Zd.Limburg.
(alleen voor leden)
- 31 oktober: Ter gelegenheid van ons 20-jarig jubileum wordt de VIERDE NOORDHOLLANDSE VOGELDAG door ons georganiseerd in "De Dobber", Meenthof 14 in Kortenhoef.

Programma:

10.00 uur: Ontvangst bezoekers en genodigden met koffie.

10.30 uur: Opening en welkomstwoord door de voorzitter van de Samenwerkende Vogelwerkgroepen in Nrd-Holland (SVN)

10.35 uur: De eerste exemplaren van de Avifauna van Het Gooi, getiteld "Vogels tussen Vecht en Eem", zullen door de voorzitter van de VWG worden aangeboden aan de Burgemeesters van de gemeentes in ons werkgebied.

10.45 uur: Lezing door Dick Jonkers: "Vogels in het stedelijk gebied".

11.20 uur: Lezing door Rob Moolenbeek: "Vogels in de Noordelijke Vechtplassen".

12.00 uur: Lunchpauze; gelegenheid tot het bezoeken van stands, het aanschaffen van het boek "Vogels tussen Vecht en Eem" en het verpozen in de natuur in de omgeving.

13.30 uur: Lezing door Jelle Harder: "Het Laarder Wasmeer".

14.10 uur: Lezing door Peter Dieperink: "Vogels op de Gooise Heidevelden".

14.40 uur: Theepauze.

15.10 uur: Als afsluiting van de dag wordt een bijzondere vogelfilm of diaserie vertoond.

16.15 uur: Sluiting van de vierde Noordhollandse Vogeldag door de voorzitter van de SVN.

PROGRAMMA

- Zondag 22 febr. Ochtend/wandelexcursie naar de Huizerpier en Gooimeerkust.
We verzamelen bij het begin van de oude haven van Huizen, ('t Roefje) om 8.00 uur, de excursie staat onder leiding van Adri Vermeule en Jacob Verhey.
- Donderdag 26 febr. Dhr. C.Hey uit Rotterdam zal vanavond vertellen over onze talrijkste broedvogel: de Huismus. Dhr. Hey promoveerde op onderzoek naar de biologie van de Huismus. Zo heeft hij o.a. gekeken naar verschilpunten tussen vogels op het platteland en de stad.
Ook deze avond begint om 20.00 uur in de Noorderkerk, Joh. Gerardtsweg 72 te Hilversum, 20.00 uur.
- Vrijdag 6 mrt. Avondexcursie door het landgoed Groeneveld.
We verzamelen voor het kasteel Groeneveld om 21.00 uur. Uw auto kunt u op het parkeerterrein rechts naast het kasteel parkeren.
De excursie staat onder leiding van Yves Vogel, Jelle Harder en Adri Vermeule.
We hopen ook dit jaar weer een aantal Bosuilen te horen.
- Maandag 9 mrt. Werk-kontaktavond in de Godelinde-scholengemeenschap te Naarden, u bent om 20.00 uur weer van harte welkom.
- Zaterdag 21 mrt. Ochtend/wandelexcursie naar het Bergse pad, Spiegelpolder en Dammerkade.
We verzamelen om 7.00 uur op de parkeerplaats naast de R.K. Kerk in Ankeveen. De excursie zal onder leiding staan van Fred van Klaveren.
- Donderdag 26 mrt. Algemene ledenvergadering.
Na afloop van de algemene ledenvergadering zal ons lid Peter Vos dia's laten zien van zijn vakantie in Spanje. Deze avond wordt gehouden in de Goede Herderkerk Simon Stevinweg 146 te Hilversum om 20.00 uur.
- Zondag 5 april Ochtend/wandelexcursie Stichtse brug.
We verzamelen aan het eind van de Meentweg in Eemnes om 7.30 uur. De excursie staat onder leiding van
- Maandag 13 april Werk-kontaktavond, aanvang om 20.00 uur in de Godelinde-scholengemeenschap te NAARDEN.
- 24-25-26 april Voorjaarsweekend Vlieland.
Dit weekend brengen we door in de kampeerboerderij van de Fam.van Grindsven, Dorpstraat 181.
Wilt u mee, neem dan eerst contact op met Joke tel.02154-18804, maak dan de beraamde kosten van f77.50 over op gironummer 2341621 t.n.v. Joke Hardon-van Velsen te Baarn.
Meenemen: slaapzak, sloop, verrekijker, laarzen, regen-kleding, warme kleding, wanten, muts enz. washand+ handdoek, thermoskan, brood voor vrijdagavond en voor zaterdagmorgen.

Vertrek om 15.30 uur vanaf het Oosterspoorplein te Hilversum.

U wordt als u niet vanuit Hilversum vertrekt om 18.30 uur in Harlingen-haven verwacht, dit i.v.m. het kopen van de groepskaart, geef dit wel even door aan Joke als u niet naar Hilversum komt.

Geeft u zich zo snel mogelijk op, en maak uiterlijk vóór 24 maart Uw geld over!

Zo niet is deelname uitgesloten.

- Donderdag 7 mei De laatste lezing van dit seizoen zal verzorgd worden door Dhr. de Roper uit Arnhem, hij heeft drie tellingen gehouden in de Wetlands en moerassen van Turkye. Deze tellingen hadden te maken met het project Birds of Turkey. Dhr. de Roper zal ook iets vertellen over landschap, bevolking, zoogdieren en amfibieën. De lezing wordt gehouden in de Goede Herderkerk, Simon Stevinweg 146 te Hilversum, aanvang 20.00 uur. Let op de datum.
- Zaterdag 9 mei Ochtend/wandelexcursie Oppad-Kromme Rade. Voor deze excursie verzamelen we ons om 6.30 uur bij het begin van het Oppad. Dit begin punt kunt u bereiken door vanaf de Vreelandse weg de brug over te gaan richting s-Graveland, daarna direkt weer de eerste brug links over. De excursie staat o.l.v. Adri Vermeule en Rick v.d. Akker.
- Maandag 11 mei Werk-kontaktavond, aanvang 20.00 uur. Dit is tevens de laatste werk-kontaktavond van het seizoen. Godelinde-scholengemeenschap te Naarden.
- 22-23-24 mei Zelfverzorgings kampeerweekend. Dit weekend zal worden gehouden in Zuid-Limburg. U kunt zich vast opgeven of informatie verkrijgen over dit weekend bij Joke Hardon, tel. 02154-18804.
- Zaterdag 6 juni Fietsexcursie langs de Vecht. Voor deze excursie verzamelen we ons bij de van Meurs Golfkartonfabriek aan de Franse Kampweg te Bussum. Vertrek 6.30 uur. De excursie staat o.l.v. Adri Vermeule.

BESTUURSMEEDEDELINGEN

Aansluitend aan ons bericht in de vorige Korhaan vestigen wij er Uw aandacht op, dat ook de lezing in februari nog gehouden zal worden in de Noorderkerk, Joh.Gerardtsweg 72 te Hilversum. Aanvang 20.00 uur. In maart hopen we dan weer terug te zijn op ons vertrouwde adres in de Goede Herderkerk.

Op dinsdag 10 maart a.s. begint er weer een nieuwe cursus "Vogelherkenning". Deze cursus wordt van 10 maart tot en met 14 april elke dinsdagavond gegeven in de Zuiderkerk in Bussum, Dr.Kuyperlaan hoek Ceintuurbaan. Aanvang 20.00 uur. De kosten bedragen voor leden van de vogelwerkgroep ff 20,- p.p., voor niet-leden fl. 30,-. Niet-leden samen kunnen de cursus volgen voor fl. 50,-. U kunt zich hiervoor opgeven bij Mevr.A.van Klaveren-van Oord, Berkenhof 3, 1241 VP Kortenhoef

tel.035-61426

Van de Stichting IJsselakademie in Kampen ontvingen wij reeds vorig jaar de mededeling dat als uitgave nr. 35 van de Stichting is verschenen het boek "Vogels in de IJsseldelta", bevattende alle beschikbare informatie over de vogels in de IJsseldelta, een waterrijk gebied van 327 km², dat grotendeels in West-Overijssel ligt. Het 208 pagina's dikke boek is geschreven door G.J.Gerritsen en J.Lok en bevat vele foto's in kleur en zwart-wit, alsmede pentekeningen, kaarten en diagrammen. U kunt het bestellen door fl. 36,- plus de verzendkosten over te maken op postgiro nr. 3835929 t.n.v. Stichting IJsselakademie in Kampen onder vermelding van "Vogels in de IJsseldelta". De verzendkosten bedragen fl. 5,50 voor 1 ex. en fl. 7,- voor 2-3 ex.

In de provincie Utrecht is sinds kort een Herpetologische Studiegroep opgericht. Herpetologie is een tak van dierkunde, die zich bezig houdt met de studie van amfibieën en reptielen. De studiegroep stelt zich ten doel de bescherming van onze inheemse amfibieën en reptielen na te streven. In Limburg (1980), Noord-Brabant (1984) en Gelderland (1985) zijn reeds studiegroepen met succes werkzaam.

Mensen die beroepshalve met amfibieën en reptielen te maken hebben zijn natuurlijk welkom, maar ook al diegenen die wel eens een kikker zien rondspringen en er wel eens iets meer over willen weten. Een grote kennis van deze dieren is dus niet persé een vereiste. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met de secretaris: Th. de Jong, Prijssestraat 19, Culemborg, tel. 03450-17887, of met de voorzitter: A.C.Hoegen, Rijnbandijk 37, Maurik, tel. 03449-1823.

De Stichting Milieufederatie in De Bilt deelt ons mede dat, in aansluiting op de publikatie van de nota "Zicht op Milieubeleidsplannen", in de loop van 1987 een cursus "Gemeentelijk Milieubeleid" georganiseerd zal worden. Belangstellenden kunnen contact opnemen met de Stichtse Milieufederatie, Bunnikseweg 39, 3732 HV in De Bilt, tel. 030-762791.

Nieuwe leden:

Mw. A.E.Bode	Lange Heul 386B	1403 NZ	Bussum	02159-33282
Mw. E.G.Scholten (huisgen)	idem	idem	idem	idem
Mw.D.Drijfhout-Zweytzer	Gooiergracht (Z) 35	3755 MZ	Eemnes	02153-86262
K.H. de Haan	Erfgooiersstr.685	1222 AX	Hilversum	035-831076
Mw. R.Kranse	De Maar 31	1399 JC	Muiderberg	02942-1817
Mw. J.C.Rijn	Hobbemalaan 1	1399 FF	Muiderberg	02942-1625
Mw. J.Lely (Huisgen)	idem	idem	idem	idem
H.Schram	Graanoogst 16	3755 HP	Eemnes	02153-89503
M.v.d.Struis	Clauslaan 17	3761 CX	Soest	02155-17785
Mw.C.M.Smit (huisgen)	Slauerhoffstraat 6	1382 RR	Weesp	02940-11683
Mw.C.H.Kleinman-de Beer	Waldecklaan 12	1213 XX	Hilversum	035-859235
Mw. J.A.H.v.d.Horst-Boosman	Tromplaan 27	3742 AA	Baarn	02154-12273

Opgezegd:

C. van Ek, Loosdrecht	R. de Poel, Bussum
A.Geurts, Bussum	G.Tekelenburg, Bussum
J.A.Guldemon, Amsterdam	G.Torenbeek, Bussum (overleden)
Mw. L.Jansen, Soest	W. v.d. Zwaan, Huizen

Vervallen:

VWG-ACJN, Zeist	VSG-NHG Limburg, Echt
G.L.Frantzen, Bussum	

Adreswijzigingen:

Vogelwacht Utrecht, p/a Tolsteegplantsoen 47 ^I ,	3523 AN	Utrecht
Mw. H.Bal-Kol	Pluimenmeent 2	1218 BJ Hilversum
G.Langeberg	J.C.Ritsemalaan 9	1241 AP Kortenhoeft
Mw. B.J.Leeenen	Nieuwlandseweg 49	1215 AW Hilversum
NJN afd.Laren-Blaricum	Bikbergerweg 56	1272 PN Huizen
J.Verhey	Stukkenlaan 3	1272 NW Huizen
O.Wildschut	M.Dotingalaan 43	1381 EZ Weesp
H.J.Moerman	nieuw adres bij ledenadministratie bekend.	

AGENDA ALGEMENE LEDENVERGADERING

Donderdag 26 maart 1987 in de Goede Herderkerk, Simon Stevinweg, Hilversum-
Aanvang 20.00 uur.

AGENDA

1. Opening; Ingekomen stukken.
2. Vaststelling van het verslag van de Algemene Ledenvergadering van 27 maart 1986 (zie Korhaan 20 nr. 3, 49 - 51).
3. Goedkeuring van de jaarverslagen van sekretaris en subgroepen:
 - a. sekretaris
 - b. subgroep Avifauna
 - c. subgroep Excursies
 - d. subgroep Vogelcursus
 - e. subgroep Eempolders
 - f. subgroep Korhaan
 - g. subgroep Propaganda

De jaarverslagen zijn in dit nummer van de Korhaan opgenomen.

4. Bespreking van het financieel beleid:
 - a. verslag kascommissie
 - b. vaststelling van de rekening over 1986
 - c. vaststelling van de begroting over 1987
 - d. décharge van de penningmeesteresse
 - e. benoeming kascommissie

5. Bestuursverkiezing:

Voorzitter: Henk Hardon, herkiesbaar
Penningmeesteresse: Laura Mudde, herkiesbaar

Overige bestuursleden:

Joke Hardon	herkiesbaar	(Excursies)
Adri Vermeule	herkiesbaar	(Avifauna)
Rob Kole	herkiesbaar	(Eempolders)
Yves Vogel	herkiesbaar	(Vogelcursus)

Er zijn vacatures voor de subgroepen Propaganda en Nestkasten.

Voor deze functies kunnen kandidaten tot het begin van de vergadering bij het bestuur worden aangemeld.

Tegenkandidaten kunnen tot het begin van de vergadering schriftelijk bij het bestuur worden aangemeld (zie Statuten art. 10:4).

6. Rondvraag.
7. Sluiting.

Na de pauze: Zie programma.

JAARVERSLAG VAN DE SEKRETARESSE OVER 1986

Ledenbestand: Per 1.12.1986: 459 leden.

Bestuur:
Het bestuur werd gevormd door:

- voorzitter: Henk Hardon
 - sekretaresse: Wil Bindt
 - penningmeesteres: Laura Mudde
 - subgroep Avifauna: Adri Vermeule
 - subgroep Eempolders: Rob Kole
 - subgroep Nestkasten: Jaap Mekel en Han de Soete tot de Ledenvergadering 1986, daarna vacature
 - subgroep Propaganda: Han de Soete, die in de loop van 1986 te kennen gaf deze functie te willen neerleggen
 - subgroep Excursies: Joke Hardon + van Velsen
 - subgroep Korhaan: Henk Hardon
 - subgroep Vogelcursus: Yves Vogel
 - algemeenlid: Bep Dwars van Achterberg
- Coördinatie Lezingen: Jelle Harder legde deze taak neer, die werd overgenomen door Rik van den Akker.

Met ingang van 1 januari 1986 wordt onze ledenadministratie bijgehouden door Natuurmonumenten. Een onderdeel hiervan is het uitdraaien van adresstroken,

op postcode gesorteerd, zodat de verzending van de Korhaan op een redelijk goedkope manier per post kan plaatsvinden.

Het bestuur vergaderde zes maal. Tijdens deze vergaderingen werd veel aandacht besteed aan de voorbereidingen voor het Jubileumjaar, inclusief de uitgave van het boek "Vogels tussen Vecht en Eem".

In verband met onze Jubileumdag werden uitnodigingen verzonden aan alle burgemeesters van de Gooise gemeenten.

Kontakten met andere organisaties:

- a) Landinrichtingscommissie m.b.t. Eemland. Wij bezochten diverse voorlichtingsavonden i.v.m. de ruilverkaveling en stuurden een reactie op het voorontwerpplan.
- b) Leefmilieu: Een aantal vergaderingen werd bijgewoond, o.a. betreffende Eemland, bezwaarschrift Eemnes, etc.
- c) Gooisch Natuurreservaat: Wij ontvingen het jaarverslag en onderhielden de gebruikelijke kontakten.
- d) Gemeente 's-Graveland: i.v.m. het verpachten van jachtgronden.
- e) Gemeente Hilversum: O.a. in verband met de plaatsing van gierzwaluwroedakpannen.
- f) Kamer van Koophandel: In verband met bestuurssamenstelling.
- g) RIN: In verband met het Heideveldenrapport. Verder ontvingen wij de gebruikelijke informatie.
- h) SOVON: Wij bezochten de jaarvergadering.
- i) Staatsbosbeheer: I.v.m. diverse vergunningen. Wij bezochten voorts de afscheidsreceptie van de heer Ir. Sj. Braaksma.
- j) Stichtse Milieufederatie: Wij bezochten de vergaderingen en samen met deze organisatie woonden wij een hoorzitting bij van Provinciale Staten betreffende Relatienotagebied Loosdrecht.
- k) SVN (Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland): Wij besloten dit jaar lid te worden van deze vereniging. Wij woonden vergaderingen bij en bezochten de door de SVN georganiseerde derde Noordhollandse Vogel-dag. Aan het einde van het jaar namen wij contact op met de SVN voor de organisatie van de vierde Noordhollandse Vogeldag in het kader van ons jubileum.

- l) Vogelbescherming: Wij werkten mee aan de t.v.-cursus Vogels Kijken en wij bezochten de Consulentsvergadering.
- m) Vereniging van Vrienden van het Gooi: Wij bezochten de Jubileumdag op 25 april 1986.

Ledenavonden: Er werden weer 7 lezingen/dia-avonden georganiseerd.

In verband met de voorbereidingen voor het boek "Vogels tussen Vecht en Eem" werd tot 1 juli iedere maandagavond een werkavond gehouden. Per 1 september werd weer overgegaan tot 1x per maand een werkavond.

Aan het eind van het jaar ontstonden door de verbouwing van de Goede Herderkerk wat problemen om een geschikte ruimte te vinden voor de lezingen. Gelukkig konden wij in de Noorderkerk terecht.

Archief: Hangmappen met broedvogelgegevens zijn geheel gereed.

In verband met ruimtegebrek in de school werd besloten het waarnemingen-archief tot en met december 1985 op te slaan bij een van de bestuursleden. Er wordt naarstig gezocht naar archiefdozen.

Bibliotheek: De uitleen werd weer verzorgd door Bep Dwars en Adri Vermeule. Mevrouw Reddingius maakte weer inhouds-overzichten van ontvangen literatuur.

Wil Bindt.

JAARVERSLAG VAN DE SUBGROEP AVIFAUNA 1986

A.Vermeule

Reeds in 1984 berichtten wij, dat we gestart waren met het boek "Avifauna van het Gooi". Nu kunnen we melden, dat de definitieve titel van het boek zal luiden: "Vogels tussen Vecht en Eem" en dat de presentatie zal plaatsvinden tijdens de viering van ons jubileum op 31 oktober 1987. Op dit moment echter wordt er door enkele VWG-ers nog hard aan gewerkt.

De werkavonden, die in verband met het vele voorbereidende werk aan het boven bedoelde boek in 1986 wekelijks gehouden werden, werden goed bezocht door de diverse auteurs en andere medewerkers. Aan allen nog veel dank namens de subgroep Avifauna.

Op 14 januari en op 6 oktober werden bijeenkomsten gehouden in de Godelinge Scholengemeenschap en ook deze werden goed bezocht.

De archiefwerkzaamheden en de uitleen werden ook dit jaar weer goed verzorgd door Bep Dwars. De heer W.v.d.Zwaan hield wederom de kartotheek bij, maar helaas is hij nu gestopt met deze werkzaamheden. We willen niet nalaten hem vanaf deze plaats nog eens hartelijk te danken voor het vele werk dat hij voor de subgroep verricht heeft.

Jos de Jonge, als vanouds, verzorgde weer de rubriek "veldwaarnemingen" in De Korhaan.

De jaarlijkse SOVON/C.O.V.-bijeenkomst werd door veel van onze leden bezocht.

In 1986 werden de hierna volgende tellingen verricht:

- PTT-tellingen: Zuiderheide (P.v.d.Poel), 's-Graveland (A.Vermeule)
Oostermeent (R.v.Beusekom), Laren (R.de Beer)
- Broedvogelmonitoringproject (BMP): A.Vermeule, P.v.d.Poel,
R.v.Beusekom en W.J.R.de Wijs
- Huiszwaluwen: R.Kole
- Midwinter watervogeltelling: A.Stoker
- Voorjaarsfenologie: N.Klippel

- Meeuwenslaapplaatsen: D.Jonkers (afrondding)
- Maandelijkse watervogeltellingen in de randmeren: A.Vermeule.

De volgende gebieden werden in 1986 geïventariseerd:

- Een gedeelte van de Eempolder Nrd door enkele Eempoldertellers o.l.v.H.Hardon
- Het Spanderswoud door E.Lam in opdracht van de Gemeente Hilversum.

In de serie "inventarisatierapporten" verscheen in 1986 de uitgave nr.50, getiteld "Broedvogels van de Gooise heidevelden", door R.G.Moolenbeek, J.Harder en A.Vermeule.

De volgende rapporten zijn nog in voorbereiding:

- 's-Graveland en Kortenhoef: F.Beffers
- Hilversumse Meent (bebouwde kom): P.Schut
- Huizen : J.Harder en A.Vermeule
- Eemnes : J.Harder en A.Vermeule
- Ankeveen : R.G.Moolenbeek
- Landgoed "Swaenenburgh": Fr.van Klaveren
- Gedeelte Kortenhoefse polder: Fr.v.Klaveren

JAARVERSLAG VAN DE SUBGROEP KORHAAN

Andries, Henk, Wim

Hoewel de laatste editie van de Korhaan in 1986 voorzien was van het nummer 6, zijn er in het afgelopen jaar feitelijk maar 5 nummers verschenen omdat we bij gebrek aan voldoende kopy de nummers 4 en 5 samengevoegd hebben. Het totaal aantal pagina's bedroeg dan ook slechts 119 tegen 142 in 1985.

We hebben nu een jaar ervaring opgedaan met de bezorging van De Korhaan per post en tot dusverre zijn er geen klachten hierover binnen gekomen. Alle redenen dus om hiermee door te gaan.

De illustraties werden ook dit jaar weer verzorgd door Willy Leurs en Ronald Sinoo, maar ook mochten we in het augustus-nummer tekeningen afdrucken van H.J.Slijper en diens vader E.H.Slijper.

Gaarne richten wij een woord van dank tot al diegenen die meegewerkt hebben aan het tot stand komen van de jaargang 1986, waarbij we niet alleen denken aan onze trouwe typistes, maar ook aan allen die ons in de loop van dat jaar van kopy voorzien hebben.

Helaas heeft Andriës Stoker eind vorig jaar wegens tijdgebrek moeten besluiten om met het redactiewerk te stoppen. Hartelijk dank, Andries, voor je jarenlange trouwe medewerking.

JAARVERSLAG SUBGROEP EXCURSIES 1986

Joke Hardon-van Velsen

Er werden in het afgelopen jaar 17 excursies georganiseerd, te weten:

- 1 dagexcursie
- 14 ochtendexcursies, waaronder 4 fiets-excursies, die over het algemeen goed bezocht werden
- 1 avondexcursie de traditionele uilenexcursie op het landgoed Groeneveld

2 weekenden dit jaar gingen we naar Schiermonnikoog en het was in één woord fantastisch. Aan beide weekenden werd door 55 à 60 leden deelgenomen.

Alle excursieleiders weer heel hartelijk bedankt voor jullie geweldige inzet.

JAARVERSLAG VAN DE SUBGROEP PROPAGANDA 1986

Besloten werd om in 1986 en volgende jaren intensief braderieën en jaarmarkten te bezoeken met onze propaganda-stand. Daarbij zouden, om de kosten voor deze stands zoveel mogelijk te drukken, artikelen van Vogelbescherming verkocht worden.

In 1986 zijn de volgende plaatsen bezocht:

30 april	: braderie in Blaricum
9 mei	: braderie in Huizen
11 juni	: braderie in Eemnes
29-30-31 augustus	: sluis- en brugfeesten in Weesp
6 september	: infomarkt op de Groest in Hilversum
20-21 september	: natuurmarkt op Schaep & Burgh in 's-Graveland
10 t/m 19 oktober	: Herfstflora in Laren

Een en ander leverde ons een aantal cursisten en nieuwe leden op. De verkoop verliep prima.

Allen die meegeholpen hebben om de stands te bemannen wil ik vanaf deze plaats hiervoor hartelijk danken.

In dit jaar gaf Han de Soete te kennen dat hij zich wilde terugtrekken als coördinator van de propaganda-commissie.

Joke Hardon-van Velsen.

FINANCIEEL OVERZICHT 1986

contributie	8.316,50	afschr.inventaris	683,00
giften leden	232,00	de korhaan	4.101,00
vogeljaar	15,70	ledenavonden	1.131,73
intrest	434,72	secretariaat	99,95
diversen	9,74	ledenadm.natuurm.	864,00
bijdragen	1.000,00	bestuurskosten	301,70
subsidies:		bibliotheek	52,95
's-graveland	100,00	lidmaatschappen	467,00
naarden	100,00	avifauna v.'t gooi	2.425,68
muiden	50,00	subgr.avifauna	409,97
laren	<u>60,00</u>	subgr.eempolders	58,67
nadelig saldo	442,16	subgr.excursies	68,42
		subgr.propaganda	96,75
	<hr/>		<hr/>
	10.760,82		10.760,82
	=====		=====

BALANS PER 31 DECEMBER 1986

inventaris	3.415,00	kapitaal	1.086,94
giro 2529179	14.210,35	afschr.inventaris	2.274,00
giro plus rekening	7.144,82	contrib.1987	6.506,00
kas	30,05	avifauna v.'t gooi	7.900,00
vogeljaar	37,00	subgr.nestkasten	215,00
		jubileumjaar 1987	1.500,00
		nog te betalen 1985	269,10
		nog te betalen 1986	1.759,18
		diversen	327,00
		reserv.inventaris	3.000,00
	<u>24.837,22</u>		<u>24.837,22</u>
	=====		=====

BEGROTING 1987

contributies/giften	8.500,00	de korhaan	4.300,00
subsidies/bijdragen	1.000,00	secretariaat	125,00
overige inkomsten	450,00	ledenadm.natuurmon.	900,00
		ledenavonden	1.200,00
		lidmaatschappen	500,00
		bibliotheek	250,00
		bestuurskosten	250,00
		avifauna v.'t gooi	1.225,00
		subgr.avifauna	400,00
		subgr.eempolders	100,00
		subgr.excursies	100,00
		subgr.propaganda	500,00
		subgr.cursus	100,00
	<u>9.950,00</u>		<u>9.950,00</u>
	=====		=====

AVIFAUNA VAN HET GOOI

Nog een laatste financiële steun in de rug van de leden en we zijn er!
 In de vorige Korhaan werd reeds de gedachte geopperd om de leden te vragen de laatste loodjes wat te heleen verlichten. U zult zich ook afvragen om welke bedragen het nog gaat. Wel, de aanloopkosten buiten beschouwing gelaten kost het boek aan drukkosten e.d. f 50.000,--.

Aan toegezegde subsidies, garantie-subsidies, giften en reeds toegezegde verkopen is een bedrag van ca. f 42.000,- binnen. Er ontbreekt dus ruwweg nog ongeveer f 8.000,-- om het gehele bedrag te dekken.

Ook hebben we een groot bedrag nodig als voor-financiering. Hebben we dit niet dan zullen we f 40.000,-- moeten lenen en zal de rente daarover het ontbrekende bedrag aanzienlijk doen stijgen.

Uw hulp kan nu uit diverse mogelijkheden bestaan:

- a. Een schenking van f 250,--.
Omdat de vereniging het openbaar nut dient is zo'n gift aftrekbaar voor de inkomstenbelasting;
- b. Een renteloze lening met een looptijd van twee jaar;
- c. Een subsidie, met de verplichting tot terugbetaling bij verkoop van de gehele oplage;
- d. Toezegging voor afname van tenminste 10 exemplaren van de uitgave;
- e. Eén of meerdere exemplaren bestellen door overmaking van f 27,50 per exemplaar op girorekening nr. 2529179 t.n.v. Vogelwerkgroep Het Gooi e.o. te Weesp, met vermelding van "boek".

Leden die tot nu toe nog niet betrokken waren bij de voorbereidingen van de Avifauna kunnen hun steun en sympathie nu tot uitdrukking brengen door met spoed te reageren.

Onze voorzitter (tel.02154-18804) wacht gespannen af!

HET WAARNEMINGEN-ARCHIEF

De leden die regelmatig de werkavonden bezocht hebben, zullen zich, evenals het bestuur, wel eens afgevraagd hebben: "waar moeten we met al onze waarnemingskaartjes naar toe?". Het probleem doet zich namelijk voor, dat de kast overvol is geraakt en uitbreiding met een nieuwe kast niet mogelijk was. Besloten werd om alle kaartjes tot 31 december 1985 uit het waarnemingen-archief te lichten en op te slaan in daarvoor aan te kopen dozen. Op die manier krijgen we dus weer een aardig lege kast. (Wist U overigens, dat we meer dan 15 meter waarnemingskaartjes bezitten?).

Het bestuur, en met name Laura Mudde, ging met veel inspanning op zoek naar een goede doos, die stevig genoeg was en gemakkelijk stapelbaar. Ook mocht het niet al te prijzig worden. Veel exemplaren werden bekeken en weer afgekeurd. Om moedeloos van te worden.

Op de bestuursvergadering van 26 januari 1987 kon Laura dan ook nog niet met de mededeling komen dat we er in geslaagd waren een goede doos te vinden. Maar dan doet Yves Vogel een greep onder tafel en wie schetst onze verbazing: er verschijnen stalen opbergdozen, makkelijk stapelbaar en van een goede lengte. Yves geeft aan dat hij er zo 40 gemaakt heeft met een totale lengte van meer dan 16 meter. De problemen zijn dus opgelost.

Yves, langs deze weg wil ik je toch ook nog eens hartelijk bedanken voor deze prachtige dozen.

Aan alle bezoekers van onze werkavonden nu dan ook het verzoek om te komen meehelpen met het overhevelen van de kaartjes.

Henk Hardon.

Van de Stichting SOVON ontvingen wij het verzoek tot plaatsing in de Korhaan van de hierna volgende:

OPROEP TOT DEELNAME AAN HET BIJZONDERE SOORTENPROJECT

In 1985 is een nieuw landelijk project van het SOVON gestart: het Bijzondere Soorten Project (BSP). Hieronder volgt allereerst enige algemene informatie over dit project. Daarna zal worden uitgelegd hoe men in Distrikt 10 (Utrecht en het Gooi) aan dit project mee kan doen.

Waarom een BSP?

Al enkele jaren organiseert SOVON landelijke vogeltellingen om gegevens te krijgen over de vooruitgang of achteruitgang van vogelsoorten. Deze tellingen vallen onder het Broedvogelmonitoringproject (BMP) en het Punttransektellingenproject (PTT). Hiermee worden algemene broedvogels en algemene winter- en trekvogels gevolgd. Over zeldzame broedvogels en vogels die in kolonies broeden geven ze onvoldoende informatie. Om ook over deze soorten gegevens te krijgen heeft SOVON het Bijzondere Soortenproject-Broedvogels opgezet (BSP).

Opzet van het BSP-broedvogels

Voor dit Bijzondere Soortenproject gaat de teller speciaal op zoek naar zeldzame broedvogels en kolonievogels. De grootte van het gebied moet volgens de BSP-norm $2\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ km zijn. In SOVON-termen: een kwarthok (kwart atlashok). De teller telt in het gebied alle broedparen van zeldzame broedvogels en kolonievogels. Doordat dezelfde gebieden elk jaar op gelijke wijze worden geïnventariseerd, ontstaat een statistisch verantwoord beeld van de voor- of achteruitgang van de zeldzame broedvogels en kolonievogels in ons land. Het zal vaak voorkomen dat er in een gebied maar weinig zeldzame vogels broeden. Dan kan de teller ook letten op minder zeldzame soorten of op regionale zeldzaamheden, bijv. de Knobbelzwaan in de Achterhoek.

Wat doet de teller

De teller bezoekt het gebied regelmatig tijdens het broedseizoen; zowel 's morgens, overdag als 's nachts. Een goede kennis van gedrag en biotoopkeus van de vogels en de beste methode van inventariseren zijn erg belangrijk. Het is uiteraard niet de bedoeling dat er nesten worden opgespoord; de teller maakt in het veld aantekeningen van waarnemingen die op broeden (kunnen) wijzen. Na afloop van het broedseizoen wordt op basis van deze aantekeningen en met behulp van de handleiding het aantal broedparen bepaald. Het resultaat wordt op een BSP-jaarkaart gezet en opgestuurd naar de districtscoördinator, die de gegevens nog eens na-loopt.

Welke resultaten ziet de teller

De gegevens van het SOVON-project worden verwerkt bij het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek). De tellers worden regelmatig op de hoogte gehouden van de (voorlopige) resultaten door het verschijnen van publikaties in Limosa. Verder zullen de resultaten ook zoveel mogelijk gepubliceerd worden in tijdschriften van regionale vogelwerkgroepen en vogelwachten.

Het BSP in distrikt 10 (Utrecht en het Gooi)

Met het BSP is in distrikt 10 in 1985 een begin gemaakt door enkele enthousiaste vogelaars. Verscheidene kwarthokken worden nu op alle zeldzame broedvogels en kolonievogels onderzocht. Aangezien in distrikt 10 veel vogelaars actief zijn, al of niet in samenwerkingsverband, en de voorgaande SOVON-projecten altijd goed aansloegen, moet het mogelijk zijn om de deelname aan dit nieuwe, belangrijke SOVON-project aanzienlijk te vergroten. De coördinatiegroep van distrikt 10 heeft daarom een plan bedacht om zoveel mogelijk mensen mee te laten doen aan het BSP. Zowel individuele vogelaars als werkgroepen/afdelingen kunnen er aan meewerken.

Het plan komt er op neer dat we er naar streven een volledige inventarisatie uit te voeren van alle kolonievogels en enkele zeldzame broedvogels in het hele distrikt.

Om welke soorten gaat het

Hieronder volgt allereerst een tabel met de soorten kolonievogels die in ons distrikt voorkomen en de voor 1987 gekozen zeldzame soorten broedvogels, de zgn. aandachtsoorten, die we graag gebiedsdekkend willen inventariseren:

Kolonievogels

Blauwe Reiger
Purperreiger
Kokmeeuw
Visdief
Zwarte Stern
Huiszwaluw
Oeverzwaluw
Roek

Zeldzame broedvogels

Roerdomp
Woudaapje
Bruine Kiekendief
Grote Karekiet
Boomleeuwerik

Op de Blauwe Reiger en de Kokmeeuw na (beide gemakkelijk te inventariseren) zijn het zonder uitzondering zeer schaarse en/of bedreigde soorten in Utrecht en het Gooi. Vrijwel alle zijn al jaren niet meer volledig geïnventariseerd, en over enkele bestaat zeer grote onduidelijkheid over het aantal dat bij ons broedt.

De Blauwe Reiger is jarenlang in heel Nederland geteld door een net van waarnemers o.l.v. Alfred Blok. De organisatie van deze telling wordt overgenomen door SOVON. Veel nieuwe vestigingen van Blauwe Reigers zijn tot nu toe buiten schot gebleven. Een volledige inventarisatie is wenselijk.

De Purperreigerkolonies (voorzover die er nog zijn) worden bijna alle geteld. De kans bestaat op kleine, onopgemerkte broedplaatsen.

Broedende Kokmeeuwen zijn eenvoudig op te sporen. Het is van belang de aantalsontwikkeling te volgen, omdat er om deze soort nog wel eens wat te doen is (denk aan overlast, vervuiling e.d.).

De Visdief heeft in Utrecht en het Gooi slechts een beperkt aantal broedplaatsen ter beschikking, die ook aan konstante bedreiging bloot staan (recreatie!). Dit geldt eveneens voor de Zwarte Stern, een soort waarvan de aantallen ~~catastrofaal~~ zijn afgenomen.

Eveneens een schaarse soort is de Oeverzwaluw, die alleen al door de natuurlijke kwetsbaarheid van de broedplaatsen scherp in de gaten moet worden gehouden. Uit de recente aandacht voor de Huiszwaluw (denk aan het themanummer van 'Het Vogeljaar') is duidelijk geworden dat deze soort in aantal achteruit gaat. Ook in Utrecht en het Gooi is dit het geval. Hoeveel we er nu nog hebben is geheel onbekend.

De eenvoudig op te sporen Roek broedt slechts in enkele kolonies.

De Roerdomp was in 1969/70 nog met tientallen paren aanwezig in het Vechtplassengebied. Over het huidige aantal broedparen bestaat grote onduidelijkheid. Waarschijnlijk is echter wel dat de Roerdomp nog maar zeer schaars is.

Het Woudaapje dreigt als broedvogel uit te sterven. Niet alleen in Utrecht en het Gooi, maar waarschijnlijk zelfs uit heel Nederland. Het aantal paren in het Vechtplassengebied blijft waarschijnlijk onder de tien paar steken....

Nu in Flevoland het aantal Bruine Kiekendieven in de jaren tachtig sterk is afgenomen als gevolg van de voortdurende ontginningen, stijgen de broedterreinen buiten Flevoland weer in belang. Deze soort, die als indicator voor waardevolle moeraslandschappen een sleutelrol vervult, dient nauwkeurig in het oog te worden gehouden.

Voor de Grote Karekiet geldt haast hetzelfde droevige verhaal als voor het Woudaapje. De aantallen van deze robuuste zanger zijn in Nederland, en zeker ook in Utrecht en het Gooi, geminimaliseerd.

Na een aanvankelijke opleving van het aantal Boomleeuweriken in Utrecht in het begin van de jaren tachtig en zelfs een hervestiging in het Gooi, is de Boomleeuwerik, na twee strenge winters die tot diep in het overwinteringsgebied doordrongen, weer terug bij af. Hoewel de soort blijk heeft gegeven over een groot aanpassingsvermogen te beschikken (bezetting van kaalkapvlaktes) geldt het toch als een bedreigde soort. Een vinger aan de pols van de Boomleeuwerik, die in ons distrikt extra kwetsbaar is door het voorkomen aan de rand van zijn verspreidingsgebied, is zeer wenselijk.

Het zal de oplettende lezer niet ontgaan zijn, dat met name onder de aandachtsoorten veel moerasvogels voorkomen. Inderdaad worden bij deze groep vogels erg veel schaarse en bedreigde soorten gevonden. Dit betekent echter ook dat in 1987 de nadruk van het BSP-onderzoek in distrikt 10 sterk op het Vechtplassen-gebied zal liggen. Voor ná 1987 valt echter te denken aan andere soorten, bijv. die van kleinschalig cultuurland (maar daarover straks meer).

Hoe mee te doen

Wat wij vragen van medewerkers of meewerkende groepen is, om in 1987 een of meerdere kwarthokken in het distrikt te inventariseren op de bovengenoemde soorten, volgens de methode van het BSP. Dit betekent dat U nagaat welke soorten er in de te inventariseren kwarthokken voor zouden kunnen komen, en U vervolgens gericht op zoek gaat naar deze soorten. Ook als U woont in een gebied waar (bijna) geen van deze soorten broeden is het van belang om mee te doen: we willen immers ook weten waar ze zeker níét zitten! Veel vogelaars weten bovendien precies waar bij hen in de buurt kolonievogels broeden; dezen zijn dus snel klaar (let echter wel op nieuwe vestigingen!).

Voor de schaarse moerasvogels dient intensiever geïnventariseerd te worden, evenals voor de Boomleeuwerik.

Als U besluit om mee te doen wordt U ruim voorzien van materiaal, zoals kaarten, handleiding, formulieren (jaarkaarten), enveloppen etc.; deelname kost U dus niets en maar weinig voorbereidingstijd. In het voorjaar, tijdens de onderzoeksperiode, zal voortdurend contact worden onderhouden. In de herfst ontvangen we graag het resultaat, waarna verslag zal worden gedaan.

Een ieder die mee wil doen met het BSP nodigen we uit contact op te nemen met de coördinatiegroep van D10 (adressen zie onder). Eveneens welkom zijn mensen, die zitting willen nemen in deze coördinatiegroep.

Hoe verder na 1987,

Het ligt in de bedoeling van de coördinatiegroep om een deel van de in 1987 te inventariseren soorten te blijven volgen in de jaren na 1987. Voor de wat grotere, opvallende soorten en de meeste kolonievogels moet dit kunnen lukken. Voor andere, bijv. de Huiszwaluw, zal dit moeilijker gaan. Voor wat deze laatste soort betreft zijn we tevreden als ieder jaar een aantal gemeentes kunnen worden geïnventariseerd. Laat U echter niet afschrikken om mee te doen als U slechts één jaar wilt of kunt inventariseren. Ook gegevens van een jaar zijn heel waardevol, en bovendien weet je maar nooit of iemand anders een bepaald hok wil overnemen.

Tenslotte nog dit

De speciale aandacht voor de hier genoemde groep soorten is bedoeld als steun in de rug van het BSP, dat naar ons inzien een belangrijk en interessant project is. De keuze van een aandachtsgroep betekent echter niet dat de overige zeldzame en schaarse soorten buiten de boot vallen. Integendeel, we hopen juist dat het voor een aantal vogelaars reden zal zijn om te blijven meedoen en het te inventariseren pakket aan soorten uit te breiden (zie hiervoor de volledige lijst met kolonievogels, zeldzame en schaarse broedvogels).

Als de opzet die we voor 1987 hebben gekozen slaagt, dat wil zeggen als de medewerking goed blijkt en de resultaten bemoedigend zijn, denken we voor de toekomst aan andere soorten, die gebiedsdekkend geïnventariseerd zouden kunnen worden. Wat bijv. gedacht van Zomertaling, Havik, Watersnip of Geelgors?

Coördinatiegroep D10:

Leon van de Berg (tel. 03462-62747)
Luc Berris (tel. 030-314450)
Ruud van Beusekom (tel. 02152-55688)

Postadres: R.van Beusekom
DC 10

Antwoordnummer 636 (géén postzegel nodig!)
1270 WB Huizen

Volledige lijst van broedvogels die in het kader van BSP geïnventariseerd worden

Kolonievogels

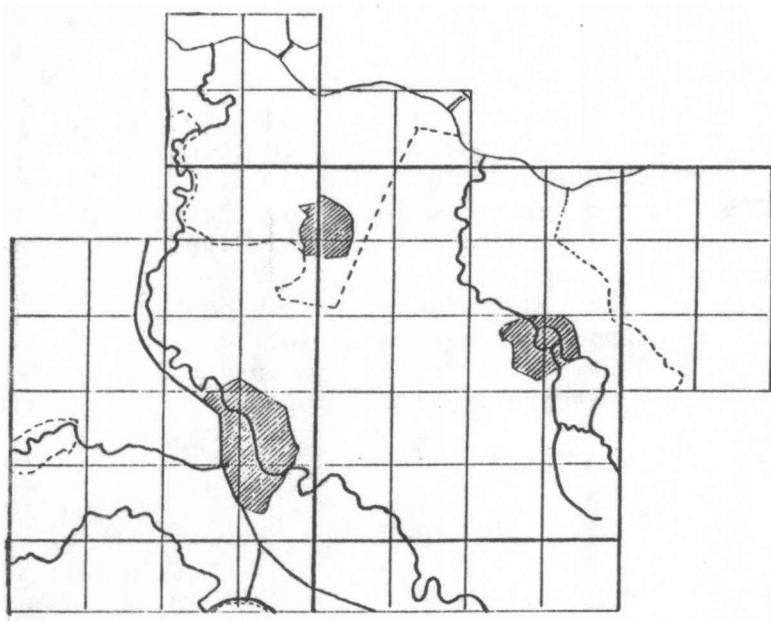
Aalscholver	Kokmeeuw	Grote Stern	Zwarte Stern
Blauwe Reiger	Stormmeeuw	Visdief	Oeverzwaluw
Purperreiger	Kleine Mantelmeeuw	Noordse Stern	Huiszwaluw
Lepelaar	Zilvermeeuw	Dwergstern	Roek

Zeldzame broedvogels

Geoorde Fuut	Grauwe Kiekendief	IJsvogel	Baardmannetje
Roerdomp	Korhoen	Draaihals	Grauwe Klauwier
Woudaapje	Porseleinhoen	Duinpieper	Klapekster
Ooievaar	Kwartelkoning	Gr.Gele Kwikstrt	Bonte Kraai
Grauwe Gans	Kluut	Rouwkwikstaart	Keep
Pijlstaart	Bontbekplevier	Paapje	Europese Kanarie
Krooneend	Strandplevier	Kramsvogel	Ortolaan
Bruine Kiekendief	Velduil	Grote Karekiet	Grauwe Gors
Blauwe Kiekendief	Nachtzwaluw		

Schaarse broedvogels

Dodaars	Torenvalk	Groene Specht	Glanskop
Fuut	Boomvalk	Zwarte Specht	Boomklever
Knobbelzwaan	Patrijs	Kl.Bonte Specht	Wielewaal
Bergeend	Kwartel	Kuifleeuwerik	Putter
Krakeend	Waterral	Boomleeuwerik	Sijs
Wintertaling	Kleine Plevier	Eng.Gele Kwikstrt	Barmsijs
Zomertaling	Kemphaan	Nachtegaal	Kruisbek
Slobeend	Watersnip	Blauwborst	Appelvink
Tafeleend	Houtsnip	Roodborsttapuit	Geelgors
Kuifeend	Wulp	Tapuit	Canadese Gans
Eidereend	Tureluur	Spr.haanrietz.	Nijlgans
Wespendief	Kerkuil	Snor	Casarca
Havik	Steenuil	Rietzanger	Mandarijneend
Sperwer	Bosuil	Fluiter	Halsbandparkiet
Buizerd	Ransuil	Vuurgoudhaantje	

		2547	2548						
		2557	2558	2651	2652				
		3117	3118	3211	3212	3213	3214	3215	3216
3125	3126	3127	3128	3221	3222	3223	3224	3225	3226
3135	3136	3137	3138	3231	3232	3233	3234	3235	3236
3145	3146	3147	3148	3241	3242	3243	3244		
3155	3156	3157	3158	3251	3252	3253	3254		
3815	3816	3817	3818	3911	3912	3913	3914		

Overzichtskaart distrikt 10 met indeling in atlashokken

EEN FIETSTOCHT VOOR VOGELLIEFHEBBERS

Dick A. Jonkers

Een bijzondere activiteit in het kader van het 20-jarig bestaan van de vogelwerkgroep is een speciaal uitgezette fietstocht. De route loopt vanaf het station Baarn - waar fietsen te huren zijn - dwars door het Gooi en het Vecht-plassengebied en komt ook weer in Baarn uit. Deze tocht kan het hele jaar door, onder alle weersomstandigheden gefietst worden, want de paden blijven goed berijdbaar.

Een landschappelijke beschrijving met veel informatie over het ontstaan daarvan is opgenomen. Gegevens over de vogels die men onderweg te zien kan krijgen zijn bewust weggelaten. Wij zouden iedere deelnemer willen vragen om eens op te schrijven wat onderweg is gezien. De meest eenvoudige manier is om de soort aan te kruisen op een waarnemingsformulier, te verkrijgen op werkavonden, lezingen en bij degenen die ook de waarnemingskaartjes verspreiden. Uitgebreider mag ook! De formulieren kunnen naar het waarnemingssecretariaat gestuurd worden.

Het plan is om begin 1988 de resultaten van Uw activiteiten in de Korhaan te publiceren.

Men kan de route op elk willekeurig punt beginnen of onderbreken. Routekaartjes zijn eventueel te verkrijgen bij de jubileumcommissie (Joke Hardon-van Velsen, zie achterzijde Korhaan). Ruim twintig andere routes (vaar- fiets- en wandeltochten), maar dan wél met vogelinformatie, zijn opgenomen in het boek over de avifauna van het Gooi e.o., dat eind oktober verschijnt.

En dan nu de

FIETSROUTE VAN BAARN DOOR HET GOOI EN VECHTPLASSENGEBIED

Vanaf het station Baarn rijden we in westelijke richting de Gerrit van der Veenlaan op. Rechtsaf de Wilhelminalaan in, dan linksaf door de Waldeck Pymontlaan. Rijdende door dit deel wordt het duidelijk, waarom Baarn vroeger het "groene graf" werd genoemd: onder het geboomte allemaal huisjes van gepensioneerden. Rechtdoor de Jacob van Lenneplaan op. Het bord "inrijverbod voor auto's" kunt U negeren. Pas wel op bij het oversteken van de drukke weg. De met gravel verharde weg op en daarna, bij de slagboom, het zandpad. Hierna rechtsaf, de smalle beukenlaan in. Aan het eind linksaf, de geasfalteerde weg op. We zijn nu dicht bij het kasteel Groeneveld en verlaten hier de heuvels van Baarn, de restanten van een door gletsjers opgebouwde stuwwal. Voor ons ligt een vlakte, door dekzand gevormd. Ze is ontstaan tijdens de laatste ijstijd, toen wind en sneeuw- en smeltwater massa's zand deden bewegen.

Aan het eind van de weg (Paddestoel = P 24057) gaan we rechtsaf. Langs de slagboom rechtdoor. Aan onze linkerhand verschijnt de boomkwekerij Drakenburg van het Staatsbosbeheer. Aan het eind van deze weg (P 24056) linksaf, de Zandheuvelweg op. De bocht naar links volgen en bij P 20631 de weg richting Hilversum aanhouden. Even voorbij het viaduct rechtsaf naar 't Bluk (P 20979); bij P 20002 idem.

We fietsen hier door een terrein van het Goois Natuurreservaat waar zich voorheen het kampeerterrein "De Heidebloem" bevond. Het is een stuifzand-landschap dat zijn ontstaan aan de mens te danken heeft. De grond werd hier zo uitgemergeld dat er niets meer wilde groeien en de zaak ging stuiven. Nu is alles vastgelegd en begroeid met vliegdenen en Amelanchier (het Drentse "Krentenboompje"). Let op de opvallend kleine stuifheuvels.

We gaan rechtsaf bij P 20003, langs theehuis 't Bluk. Bij P 20005 richting St. Janskerkhof inslaan. Over de Zuiderheide klimmen we naar boven, de stuwwal van Laren op. Op verschillende plaatsen zien we kuilen of greppels. Deze zijn gegraven voor de zand- en grindwinning. Maar er bevinden zich ook loopgraven uit de tweede wereldoorlog tussen! Als U hier een blik achterom waagt dan ziet U twee stuwwallen: één van Lage Vuursche en één van Baarn. Er tussen is een laagte. Dáár bevond zich eens de enorme gletsjer die de beide heuvels gevormd heeft.

De drukke Larenseweg oversteken en linksaf slaan richting Crailose Brug (P 20008). Op de Westerheide liggen verscheidene grafheuvels. Voorbij het vliegdennenbosje aan onze rechterhand komen we bij het Korhoenderreservaat. Tot behoud van dit vooral door recreatie bedreigde dier wordt de hei hier pleksgewijs afgebrand. Dit gebeurt op advies van het RIN. We passeren de Aardjesberg, een keileemrest, neergelegd door het landijs toen het over zijn eigen stuwwal heen schoof. De akker rechts is ingezaaid, alweer voor het Korhoen. Bij P 107 rechtsaf, bij P 20027 linksaf naar de Crailose Brug. Deze smalle weg wordt door de Gooiers het "Gebed zonder End" genoemd. Vijftig meter verder, voorbij het laadstation van de VAM, rechtsaf de brug over en bij de stoplichten oversteken en rechtdoor. Meteen na de Wereldomroep het schelpenpad op rechtsaf. We rijden nu langs de rand van de Hilversumse stuwwal. Tweede pad links en bij P 20139 rechtsaf richting Spanderswoud, hoofdzakelijk gelegen op het zand en het grind dat is neergelegd door smeltwater van de gletsjers. De kleine heuveltjes zijn weer stuifduintjes. Na plm. 275 meter, bij Bistro Robert, de Spanderslaan inrijden. In het bos links en rechts is géén kudde olifanten langsgetrokken. Neen, hier worden de ideeën van Kritisch Bosbeheer in praktijk gebracht. Bij P 21076 rechtsaf en aan het eind, bij P 21078, linksaf richting Weesp. Vervolgens weer rechtsaf, richting Hilversumse Meent. Dan, bij P 20564, linksaf de doodlopende weg richting Weesp in. We rijden nu op de Meent, de vroegere weidegrond van de Erfgooiers. Het is een volslagen ander landschap waar we nu in terecht zijn gekomen. Hier geen herinneringen meer aan machtige gletsjers en barre stuifwinden. Het is een veengebied, waarvan het karakter geheel bepaald is door de veenontginningen van de Middeleeuwen. Aan het einde van de Meent rechtdoor gaan langs de 's-Gravelandse Vaart. Aan het eind hiervan, bij de ophaalbrug, kunnen degenen die dat wensen hier een extra stuk inlassen langs het Naardermeer. Zij rijden nog een klein stukje rechtdoor en gaan dan rechtsaf, de Keverdijk op, richting Muiderberg en we zien de contouren van ons oudste natuurreservaat, het Naardermeer, dichterbij komen. Aan onze linkerhand zien we dat de werkzaamheden aan de z.g. Gooilijn, de spoorlijn naar Lelystad, al ver gevorderd zijn. Het weggetje inrijden met een verbod voor auto's. Plm. 500 meter verder komt U bij een klapbruggetje. We zijn nu bij "De Visserij". We gaan het bruggetje over en fietsen naar de verharde weg, die we links opgaan. Aan het einde van deze weg linksaf. We komen nu weer op de Keverdijk en kijken aan het eind hiervan over de Vecht. We gaan een klein stukje linksaf en komen weer bij de ophaalbrug waar dit "extra-tje" naar het Naardermeer begon. De fietsers die niet naar het Naardermeer zijn gegaan, zijn hier de brug over gegaan. Dat doen de anderen nu dus ook en langs het fort "Uitermeer" komen we op de Loodijk. Hier voorzichtig de weg oversteken en dan rechtsaf richting Weesp. Vóór de brug over de Vecht linksaf richting Nederhorst den Berg. Na ca. 1½ km, net voor het bruggetje, linksaf het betonpad op en even later, weer links, het fietspad volgen. We rijden nu recht naar een diepe ontzanding, de Spiegelpolderplas, een voorbeeld van moderne omgang met het landschap. Hoe het vroeger toeging en hoe dat in de loop der jaren kan uitgroeien ziet U daarna aan Uw linkerhand gedemonstreerd. Hier doemen de moerasbosjes van de Ankeveense plassen op, ontstaan door verlanding in een oude veenwinning. U volgt de Kromme Goog tot U links het smalle bruggetje ziet verschijnen dat het begin vormt van het Bergse Pad. Dit pad voert ons naar Ankeveen. Aan het eind van het pad gaat U rechtsaf naar 's-Graveland. Het is op dit punt, dat U het middeleeuwse veenlandschap verlaat en het door gletsjers en poolstormen gevormde Gooi weer inrijdt. Bij de kruising van 's-Graveland, na ongeveer 2½ km, rechtdoor in de richting van het Spanderswoud, tussen de beroemde landgoederen door. Aan het eind van deze weg, het Ankeveense Pad genaamd, rechtsaf richting Hilversum en dan na 30 meter al linksaf, het fietspad op. U merkt duidelijk dat U weer in een stuifzandgebied met stuifduinen bent. De kruising oversteken en bij de Bachlaan gekomen linksaf. In de scherpe bocht bij P 20858 rechtdoor naar de Crailose Brug. Die richting ook aanhouden bij P 20141.

Vervolgens bij de stoplichten de weg oversteken en na de brug over het spoor linksaf. Voor de VAM (P 20011) rechtsaf, richting St.Janskerkhof. Dit is weer het "Gebed zonder End". Voor U is echter het end in zicht bij het eerste fietspad rechtsaf. Ook bij P 107 St.Janskerkhof aanhouden. Wanneer we de Westerheide achter ons hebben gelaten slaan we bij P 20008 rechtsaf, richting Baarn. Steek voorzichtig de drukke Larenseweg over. Aan de overzijde ligt het St.Janskerkhof. Over de Zuiderheide komen we weer bij theehuis Het Bluk. Let hier op de beide stuwwallen van Baarn en Lage Vuursche. (zie ook de beschrijving van de heenweg). Via de paddestoelen 20005, 20004, 20003, 20002, 20384 en 20087 houden we steeds richting Baarn aan. Op de Zandheuvelweg ontwaart U paddestoel 24056. Hier moet U rechtsaf. U gaat dan langs de boomkwekerij van het Staatsbosbeheer. Langs de slagboom gaat U rechtdoor, en daarna linksaf, de Ravensteinselaan op. Hier ziet U een bord dat U de weg wijst naar kasteel Groeneveld, dat zich aan Uw linkerhand bevindt en waar U, indien U dat wilt, even een bezoek aan kunt brengen. Vanaf Groeneveld fietst U weer terug naar de Ravensteinselaan en gaat bij P 24053 naar links. LET NU GOED OP! Na de sloot moet U rechtsaf, de smalle beukenlaan in. Aan het eind daarvan gaat U linksaf. U passeert een slagboom en moet daarna de drukke verkeersweg oversteken. U rijdt dan de Jacob van Lennepaan in. Bij de splitsing houdt U rechts aan. Hierna gaat U rechtdoor de Waldeck Pymontlaan in. Deze volgt U tot de Wilhelminalaan, waar U rechtsaf slaat. Op de Gerrit van der Veenlaan gaat U linksaf. U ziet dan het station voor U liggen.

NAJAARSWEEKEND SCHIERMONNIKOOG

Marijke Hemmers

Het was eigenlijk bedoeld voor de vorige Korhaan omdat er toen zo schrikbarend weinig kopij voorhanden was, maar het kwam jammer genoeg net iets te laat. Wat er in dit nummer echter absoluut niet mag ontbreken is een verslag van het weekend van 3, 4 en 5 oktober 1986 op Schiermonnikoog. Een weekeinde met het mooiste weer van de wereld, maar laat ik keurig bij het begin beginnen.

Een aantal mensen verzamelden zich op het Oosterspoorplein in Hilversum en na het checken van de aanwezigen met de lijst kon iedereen vertrekken. De heren die bij mij in de auto zaten konden hun schoolreisjesgevoel niet onderdrukken en hadden bij het Tjeukemeer al hun zorgvuldig ingepakte krentebollen al op.

Na de autorit en boottocht werden we door Joke op Schiermonnikoog opgewacht. We gingen met de bus naar de jeugdherberg(?), installeerden ons daar, haalden fietsen, dronken chocolademelk en proefden later op de avond in de plaatse-lijke kroeg de Schiermonnikoogse Beerenburg, die toch echt anders smaakt dan thuis. Voor de rest van dit verslag kan ik U alleen maar dingen vertellen, die wij met onze groep gezien hebben.

In totaal zijn er dit weekeinde meer dan 100 vogelsoorten waargenomen, die ik niet allemaal zal vermelden en die U t.z.t. in het nog te maken verslag zult kunnen lezen.

De eerste dag.

We gingen naar zee om naar de trek te kijken. Omdat het laag water was, was er niet zo erg veel te zien. Wel trokken er regelmatig groepen Eidereenden voorbij en wat ons als vrouwen binnen de groep natuurlijk onmiddellijk opviel, was dat er bijna altijd een vrouwtje voorop vloog!!!

We gingen weg van het strand en trokken gedeeltelijk fietsend, dan weer wandelend over het eiland. Het minder mooie, dat we elke keer weer zagen, waren de konijnen besmet met myxomatose, die of langs de kant lagen, of niet meer weg konden lopen van het fietspad omdat ze blind waren.

'sMiddags zaten we bij de Westerplas en genoten van het uitzicht. Stelt U zich voor. In de zon, op een helling, voor je een plas met Kuifeenden, Tafeleenden, Slobeenden, Krakeenden, Dodaars en een perfecte show van een groep daar landende Rotganzen, die na te hebben gefourageerd in het zoute water, hier in het zoete water kwamen drinken.

Maar toen! Algehele consternatie! De Klapper! Een Klapekster.

Showend op het puntje van een tak. Door alle telescopen en verrekijkers rustig waar te nemen.

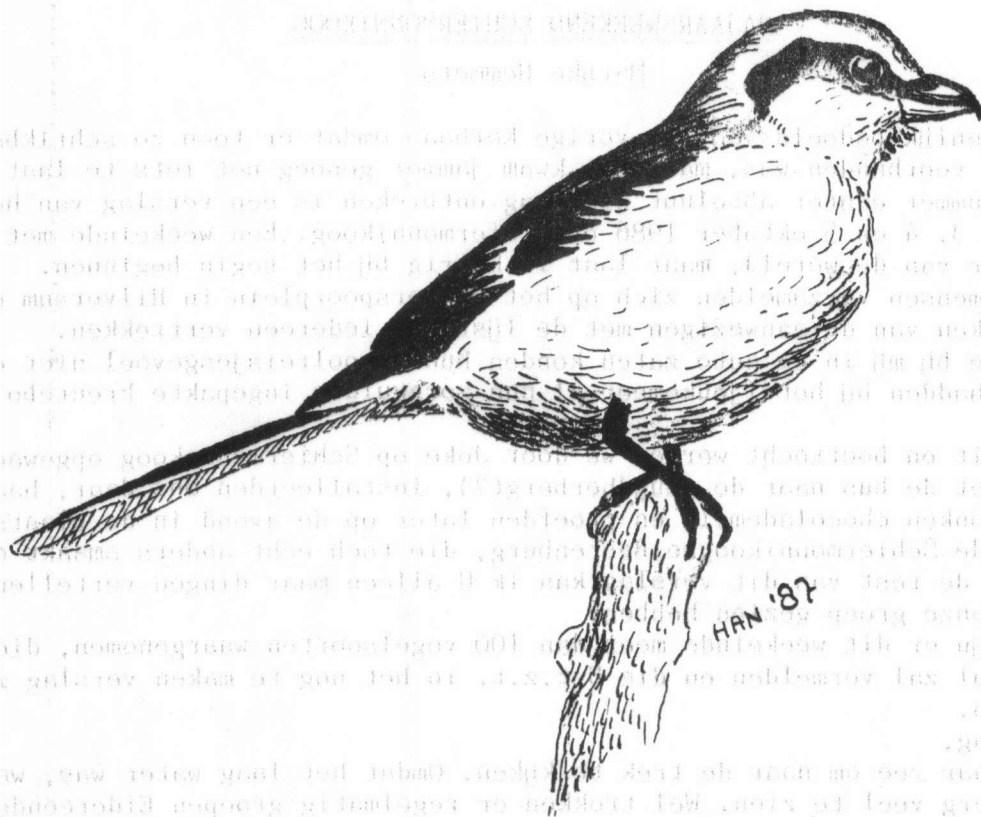
We wandelden verder en zagen o.a. groepjes Koperwieken en Zanglijsters. En ineens was er weer een algehele verwarring. Dick Jonkers was verdwenen. We hadden hem vrolijk tussen de bosjes zien weglopen. Peter waagde zijn leven in het struikgewas om hem te zoeken, maar zonder resultaat. Wij stelden met elkaar vast een in memoriam op, wat volgens Wil niet te lang mocht zijn want hij was nogal bekend en het moest dus in veel kranten.

Maar wie zagen wij aan de overkant ineens vrolijk komen aanfietsen? U raadt het al. De rest van het weekend ging hij aan de lijn.

De tweede dag.

We kwamen 's morgens eerst bij de eendekooi. Deze eendekooi op Schiermonnikoog is op de trek het eerste bos van enig formaat voor de zangvogeltjes. Ze strijken hier dan ook in grote getale neer om te eten en het is hierdoor een uitstekende plek voor ringonderzoek. Drie Buizerden, die waarschijnlijk in het kooibos geslapen hadden, cirkelden statig rond boven de eendekooi.

Omdat wij een nogal fitte groep hadden wilden we naar het Willemsduin, bijna aan het einde van het eiland gelegen. Het is een ander duin geworden, want wat is een naam en deze was ook mooi en ver. We fietsten op hobbelige paadjes, ploeterden door een modderige slenk en liepen door een uitgestrekte, vrij geïsoleerde omgeving. In de lage struikjes hoorden we hier toch ook nog de Winterkoning. We zagen een paar Jan van Genten en Strandleeuweriken en buiten de vogels om veel Duizendguldenkruid en Zilverschoon. Verder waren er op andere gedeelten van het eiland ook hele stukken kleurig Zeekraal en Duindoorn

met scherpe punten, waar Gerda vrolijk op neerplofte zodat je een leuk tekenfilmeffect kreeg.

Ten westen van de jachthaven, aan de rand van het wad, zagen we 's middags nog een Groenpootruiter en veel Bontbekplevieren.

Willem Weitjens' toch al grijze haar werd bijna wit van het piekeren over een vogel die hem demonstratief de kont toekeerde, maar uiteindelijk met behulp van Connie als een Kanoetstrandloper werd herkend.

Een aantal dingen die in mijn gedachten zijn blijven hangen heb ik U nu verteld (het is al meer dan een maand geleden). Het aantal vermelde vogelsoorten valt U vast tegen, maar dit verslag is meer bedoeld om een algemene indruk te geven.

Ik wil nog even een pluim uitreiken aan Joke, die alles zeer professioneel geregeld had. Voor zo'n 60 mensen voor eten, drinken en noem maar op zorgen, dat is echt niet mis. Gelukkig werd zij in de keuken trouw geholpen door Rob Kole en Jos Stalenhoef en er waren nog een aantal mensen die hand- en span-diensten verrichtten. Die laatste groep durf ik niet met namen te noemen omdat je dan altijd wel iemand vergeet.

Ik hoop dat ik U een heel klein beetje van ons weekeinde heb laten proeven en misschien was het voor de mensen uit onze groep, met excursieleider Jacob, nog een leuke wandeling door de herinnering.

Veel schitterende vogelbeelden blijven er in mijn hoofd hangen, maar die ga ik niet allemaal opschrijven. Gaat U de volgende keer zelf maar mee.

STELLERS EIDEREEND OP SCHIERMONNIKOOG TIJDENS
HET VOORJAARSWEEKEND 1986 VAN DE VWG

Ronald Sinoo

Op 13 april 1986 liep ik om 9.00 uur in het gezelschap van Leen en Anneke van Daalen, Maarten Klomps en Bertie Ram op het strand aan de noord-west-zijde van Schiermonnikoog. Het was zwaar bewolkt en er stond een vrij krachtige zuidwesten wind.

Onze aandacht werd getrokken door een donkerbruine eend die in snelle vlucht langs ons vloog. Dadelijk viel de vreemde, bultige kop op. Dit, en de snelle vleugelslag, deden aan een Brilduiker denken. Bij het landen op het water, ca. 50 meter voor ons, vielen blauwe vleugelspiegels op met witte randen onder en boven, zoals bij een Wilde Eend. Ook bij de zwemmende vogel was dit zichtbaar, evenals de bultige kop.

Toen de vogel tegen de wind in ging zwemmen, zag de kop er ineens plat uit, als van een Eidereend maar met een minder "gestroomlijnd" profiel. Ook leek de snavel korter dan van een Eidereend, met een duidelijke overgang naar het voorhoofd ("knik").

Hij zwom in rustig water vóór een zandbank naar het noordoosten. De bultige kop viel toen weer op (wind mee). Wij liepen over het strand mee. Een eind verder hield de eend in en koerste naar het strand. Terwijl ik aan kwam lopen waggelde hij het strand op. Direct in de nabijheid van drie Scholeksters, zodat de geringe grootte van de vogel opviel. Ik stond er ca. 40 meter vandaan.

De vogel koos weer zee, waarbij de blauwe vleugelspiegels weer opvielen. Even scheen de zon en waren op de bruine flanken zwarte vlekken te zien, zoals bij een vrouwtje Eidereend.

We hebben hem ca. 20 minuten kunnen bekijken, toen vloog hij weg naar het noordoosten. Hij dook in die tijd een paar keer, net als een Eidereend met gespreide vleugels bij het ondergaan.

We kwamen tot de conclusie dat het een vrouwtje Stellers Eidereend (*Polysticta stelleri*) moest zijn. De Bruun-gids vermeldt als bijzonder kenmerk voor beide geslachten een kleine, ronde kuif. Dit zou de vreemde, bultige kop kunnen verklaren, temeer omdat bij tegenwind de kop er plat uitzag.

Ik heb een uitgebreide beschrijving en een blad vol schetsen aan de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna gestuurd. De waarneming is in januari 1987 door de Commissie aanvaard.

Het betreft hier het tweede geval voor Nederland, en de eerste keer dat er een vrouwtje van deze soort in ons land is gezien. Het eerste geval betrof een mannetje, enige jaren geleden, ook op Schiermonnikoog o.a.

Geïnteresseerden verwijs ik naar een uitgebreidere beschrijving in één van de volgende nummers van "Dutch Birding".

Stellers Eidereend

13-4-186
Schiermonnikoog.

windrichting
(kracht 5-6)

in de vlucht (laag naar water)
valt rare, bultige kop op.
Steil voorhoofd, verhoogd achterhoofd.

Vliegbeeld door geprononceerd
kopprofiel en snelle vlucht
eerder als van Brilduiker of
Zwarte zee-eend dan van
Eidereend ♀.

bij landen op
het water valt
blauwe spiegel op,
witomrand als
bij ♀ Wilde
eend.

windrichting
(kracht 5-6)

duikend als Eidereend
(met vleugels uit,
punten zichtbaar
voor het onder-
duiken.)

windrichting
(kracht 5-6)

Van bultige kop is bij
tegenwind geen sprake meer!

Kopprofiel lijkend op dat van ♀
Eidereend, echter iets meer
overgang van snavel naar voor-
hoofd (voorhoofd lijkt duidelijk iets
steiler dan bij ♀ Eidereend).

windrichting
(kracht 5-6)

Achterzijde kop
Dikke wangen
en opliggend,
smaller kwintje

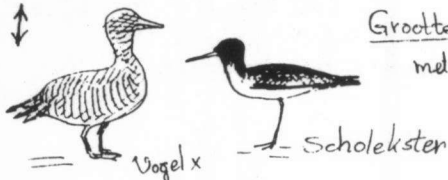
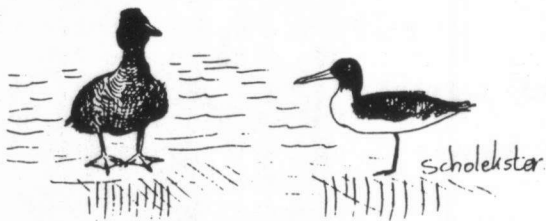
Schuin van achteren
vallen beide blauwe
vleugelspiegels met witte
randen op. Vogel ligt breed
op het water, als Eidereend.
Wind doet flankveertjes voor
vleugelboeg opwaaien (rij),
en bult op achterhoofd valt ook
nu weer duidelijk op.

windrichting
(kracht 5-6)

Tijdens opklaring even zonnig op
de zwemmende vogel. Vrij licht-
bruine flanken met zwarte vlekjes
als van Eidereend ♀ nu zichtbaar.
Blauwe spiegel met witte randjes
nu prachtig zichtbaar. Steil
achterhoofd niet nader te omschrijven.
Snavel leek korter dan van Eidereend
Snavelafscheiding (verschil tussen Stellers
Eidereend en Eidereend ♀) niet duidelijk genoeg
kunnen zien (ongeveer als getekend, maar
niet doorslaggevend als herkenningscriterium).

Ronald Siroo

Groottevergelijking

met Scholiekster. Toen de eend het strand op waggelde,
deed hij dat in de directe nabijheid van 3 Schol-
ieksters, die aan het water stonden. Toen viel
op, dat de eend duidelijk kleiner moest zijn dan
een ♀ Eidereend. Ongeveer Brilduiker-grootte.

EXCURSIE NAAR DE AMSTERDAMSE WATERLEIDINGPLAS

Dick Jonkers

Onder de inspirerende leiding van Adri Vermeule werd op 11 januari 1987 de eerste excursie van het nieuwe jaar gehouden. Achttien leden van de vogelwerkgroep trotseerden de felle koude om het anders niet toegankelijke gebied te kunnen bezoeken. Zes en dertig verschillende vogelsoorten werden ontdekt, waarvan bijna de helft behoorde tot de groep van water- en moerasvogels. Een scala waarvan vooral de vele Grote Zaagbekken en Nonnetjes opvielen, aangelokt door het nog open water. De omringende grote plassen en ook grote delen van de randmeren en het IJsselmeer waren al met ijs bedekt. Een Aalscholver vloog weg van een paal en een Roerdomp verhief zich uit het riet. Zou hij de komende vorstperiode overleven?

Maar liefst 87 Futen zwommen verspreid op het water. Een schitterend mannetje Blauwe Kiekendief wekte veel enthousiasme. Andere vermeldenswaardige soorten waren Slobeend, Toppereend, Wilde Zwaan, Waterral, Grote Lijster en Barmsijs. Een langsvliegende lijsterachtige ontlokte discussies tussen de deskundigen. De een meende een Zanglijster gezien te hebben, anderen een Kramsvogel of een vrouwtje Merel. Conclusie: we weten niet wat het nu werkelijk was.

Vossekeutels wezen er op dat de vos ook al tot in het Vechtplassengebied is doorgedrongen. Na ruim 2½ uur rondgezworven te hebben kwam de groep, waarvan sommigen tot op het bot verstijfd, weer aan bij het beginpunt. Voldaan, dat wel, maar geen excursieweer voor beginners. Je zou voorgoed een hekel krijgen aan pietjes jennen.

"GROTE TRAP"-EXCURSIE DOOR DE FLEVOPOLDER

Willem Weitjens

Bij het bedenken van een titel voor dit excursieverslag schoten er meerdere mogelijkheden door m'n hoofd. Behalve de bovenstaande, welke de belangrijkste belevenis van deze dag aangeeft, dacht ik ook aan "De honderd buizerdentocht" of "Bijzondere valk tijdens flevo-excursie".

De dag vóór de tocht bereikten ons al berichten over gesignaleerde Grote Trappen en ook over een Stellers Eidereend.

Maar goed, op zaterdagochtend 30 januari 1987 om 8.15 uur stonden 14 mensen achter het station Hilversum vol spanning te wachten op het startsein van de excursieleiders. In vier auto's vertrokken we richting Flevopolder, blauwe lucht, weinig wind, temperatuur -9° C. Genietend van de prachtige vergezichten over het polderland aan de ene zijde en de ijsvlakte met al haar grilligheid aan de andere zijde, arriveerden we vrij snel bij De Blocq van Kuffeler, alwaar besloten werd de bekende wandeling door het Wilgenbos te maken. Vogels? Heel weinig. De barre koude heeft ze doen vertrekken naar betere oorden. We zagen Wilde Eenden, Meerkoeten, Kool- en Pimpelmezen, Merels, Kok- Storm- en Zilvermeeuwen, Torenvalken, Houtduiven, Holenduiven, Blauwe Reigers, Eksters en Vlaamse Gaaien, Rietgorzen en oh ja, Fred hoorde Barmsijzen. De enkele Buizerd die zich liet zien werd uitgebreid bekeken. Later zou dat anders worden, we telden er onvoorstelbaar veel.

Na een korte koffiepauze vertrokken we richting Lelystad naar de Houtribsluizen. In de stukken "open water" aldaar ontdekten we diverse eendesoorten: Wilde Eenden, Tafeleenden, Kuifeenden, Grote Zaagbekken, Nonnetjes, Brilduikers, Futen, Meerkoeten, Dodaars en een Toppereend. Tegen een dijkje ontdekten we een eenzame Kolgans. De enkele dagen geleden op deze plaats waargenomen Stellers Eidereend was helaas verdwenen.

Intussen informeerden we bij ter plekke aanwezige vogelaars naar wat er waar was van de geruchten over gesignaleerde Grote Trappen. En ja hoor, ze hadden ze gezien, 7 stuks in een bouwland tussen de Buizerdweg en de nieuwe spoorlijn. Een vreemde koorts kreeg ons te pakken en we togen ogenblikkelijk naar de aangegeven plek. Zoeken was niet nodig, een groep vogelaars, waaronder een aantal Belgen, was ter plaatse en zij wezen ons waar we moesten kijken. Op een redelijk grote afstand waren ze te zien, 7 Grote Trappen in prima conditie, rustig rondscharrelend! De opwinding was groot.

M'n vogelboek omschrijft ze als volgt:

GROTE TRAP Otis tarda: mannetje 102 cm, vrouwtje 76 cm. Standvogel in klein aantal in Noord-Duitsland. Vogel van uitgestrekte grassteppen en graanakkers. Zwaarste landvogel, niettemin schuw en moeilijk te benaderen. Krachtige vlucht met langzame vleugelslagen. Vaak in kleine troepjes. Makkelijk te herkennen door groot formaat, dikke nek en poten. Beide geslachten veel wit in vlucht. Geluid: laag gegrom, maar meestal zwijgzaam.

Einde citaat.

Intussen ontwaarden we aan de overzijde bij de spoorlijn een andere groep vogelaars, welke met de zon in de rug een beter zicht op de Trappen moest hebben. We besloten er heen te gaan en inderdaad, ofschoon de afstand groter was, waren de kleuren nu beter te onderscheiden. Om ze meer in detail te kunnen bekijken zouden we ze dichterbij moeten benaderen, maar, "verstandige vogelaars" die we pretenderen te zijn, deden we dat niet.

Voldaan vervolgden we onze weg door de polder, via de Kievitslanden richting Harderhaven. Opnieuw weinig vogelsoorten onderweg, echter het aantal Buizerden was verbazend. Wat mij betreft lag het aantal waargenomen exemplaren boven de honderd.

Wat zagen we nog meer: een groepje Kramsvogels, een enkele Graspieper, een Veldleeuwerik, een Havik (mogelijk 2), veel Zwarte Kraaien en Eksters, Torenvalken, wat vrouwtjes Blauwe Kiekendief, een Grote Lijster, Spreeuwen, Fraters, een eenzame Brilduiker in een wak, groepen Wilde Zwanen, Knobbelswanen, twee Sperwers, Blauwe Reigers en wat Fazanten.

Aangekomen bij Harderhaven bleek ook daar dat er bij de sluizen nog een flink stuk "open water" was, waarin zich veel eendesorten bevonden. De samenstelling was niet zo gevarieerd als bij de Houtribsluizen, maar met de aan kracht winnende zonnestrallen in de rug was het determineren een plezierige bezigheid. Na nog een korte stop bij Harderbroek, alwaar Vinken, Kepen en Fraters bekeken werden, trokken we verder richting Stichtse Brug. Behalve een vlucht van ca. 30 Rietganzen waren er die dag door ons nog geen ganzen waargenomen. En dan plotseling in de vlakte langs de Spiekweg een grote groep, behalve Kol-, Riet- en Grauwe Ganzen ook enkele Brandganzen.

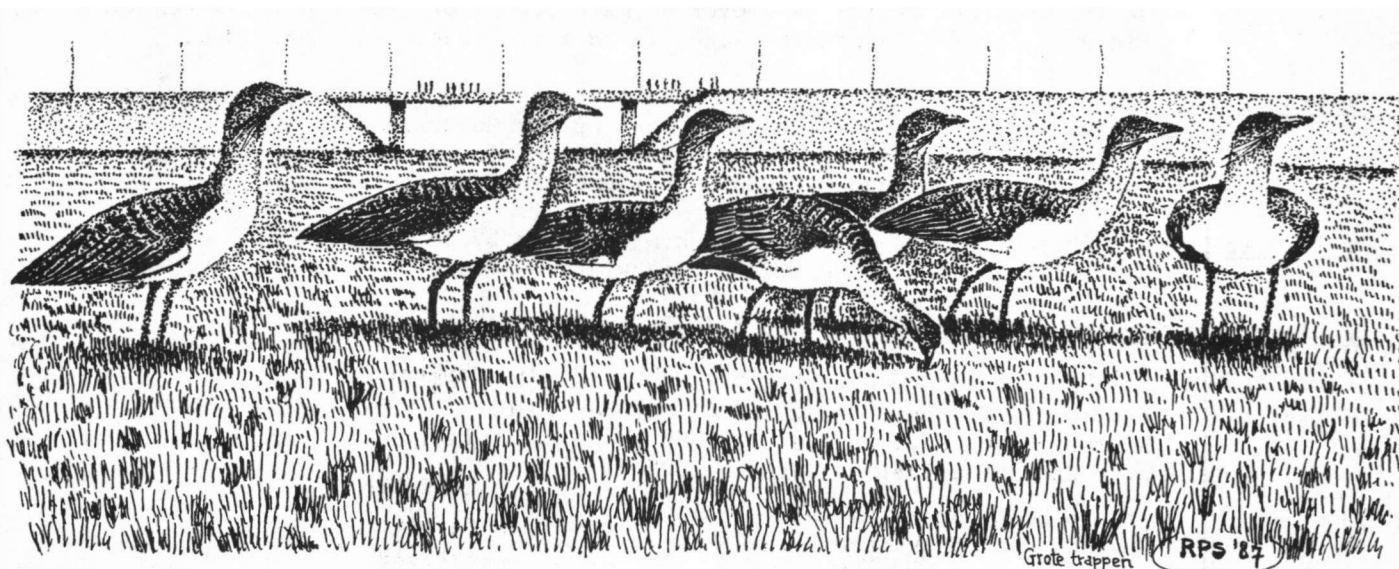
Nauwelijks zijn we uitgekeken, als er ineens paniek onder de ganzen ontstaat. De meesten gaan op de wieden, er klinkt een schreeuw van Fred (uitzonderlijk voor zijn doen) en een roofvogel scheert laag over de grond langs de ganzen. De rover heeft blijkbaar z'n prooi gemist en strijkt op ca. 100 meter afstand in het bouwland neer. Later gaat de vogel wat verder op een paal zitten. Aanvankelijk wordt gedacht aan een Slechtvalk, maar hij is vrij groot, heeft een lange staart en baardstrepen zijn niet te zien.

Tijdens het schrijven van dit verslag verneem ik dat we vermoedelijk met een Giervalk te maken hebben gehad.

De "geleerden" zijn nog in discussie en daar blijf ik als "amateur" maar liever buiten. Het was echter, hoe dan ook, een opwindende ervaring en tevens een mooi besluit van deze fantastische excursie. Volgens de aantekeningen van Hans hebben we zo'n 53 vogelsoorten waargenomen. Behalve de in dit verslag genoemde zijn dat nog: Winterkoninkje (slechts 1), Bergeend, Matkop, Kneu, Merel, Kleine Zwaan en Bonte Kraai.

Tot slot nog dit: "De thuisblijvers hebben ongelijk" is een afgezaagd gezegde, maar in dit geval wel erg van toepassing. Vooral voor beginnende vogelaars zijn dit soort excursies zeer leerzaam. Van de 14 deelnemers aan deze excursie was het overgrote deel deskundig tot zeer deskundig op vogelgebied, bovendien zijn het nog aardige mensen ook.

Het enige minpunt is, dat ze chantagemiddelen gebruiken om iemand het verslag te laten schrijven.

ONTVANGEN LITERATUUR

Samengesteld door Leny Reddingius

- Argus Stichting Kritisch Faunabeheer, jrg 11 no 3, september 1986:
Bedreiging en beheer van amfibieën in Nederland - Een belangrijke natuurlijke grazer: het Wilde Konijn - Meer aandacht voor vogels bij maaien van riet. Orchideeën of Roerdompen? - Afschot lost spreekwenschade niet op; Spreekw en bescherming - Korhoenders verdwijnen.
- Aythya VWG der NJN, jrg 25 no 3, november 1986:
Zilverplevieren.
- Dutch Birding Stichting Dutch Birding Association, jrg 8 no 4, 1986:
Blauwstaart op Texel in september 1985 - Roodoogvireo's te Wormerveer en Rottumerplaat in oktober 1985 - Rare birds in the Netherlands in 1984 - Invasie van Bladkoninkjes in Nederland in najaar van 1985.
- Ficedula Twentse VWG, jrg 15 no 3, september 1986:
Vogels van het Grasbroek, een tot 1986 bijgewerkte lijst van alle tot dan toe waargenomen soorten bij het Grasbroek - Waterwildtellingen gedurende de winter 1985-1986 rondom Delden - Vogels van het waterwingebied Enschede. Waarnemingen, inventarisaties en nestkastresultaten in 1984 en 1985 - Boterbuiken bij Ypelo.
- De Fitis VWG Haarlem e.o., jrg 22 no 4, 1986:
Watervogel- en roofvogeltelling januari 1986 - Voer voor Kokmeeuwen Blonde Ruiter in Lisse.
- De Gierzwaluw VWG der KNNV Amsterdam, jrg 24 no 3, 1986:
Osdorper Binnenpolder in groot gevaar - Spreekwenjacht - Broedgeval van de Buidelmee op de Diemerzeedijk - Weer een Geelpootmeeuw in Amsterdam - Moderne melkveebedrijf biedt speelruimte voor weidevogels.
- De Graspieper Samenw. VWG's Nrd Holland, jrg 6 no 4, juni 1986:
Broedvogelinventarisatie in 1985 van het gemeentelijk bos- en duingebied en aangrenzende villawijk in Bergen NH - Gegevens over de voorjaarsstrek van Regenwulpen in NH - Late doortrek van de Grutto in het voorjaar van 1986; een verrijking tussen trektellingen en slaapplaatstellingen - Wanneer is de Visarend het talrijkst? - Over de methodiek voor het inventariseren van rietzangvogels - Ganzen en zwanen in NH in de winter van 1985-1986.
- De Grauwe Gans Stichting Vogel- en Natuurwacht Zd-Flevoland, jrg 2 no 3, september 1986:
Herfsttrekverloop van Gele Kwikstaart op het Muiderzand in 1984 en 1985 - Broedvogel-monitoringproject in Zd-Flevoland in 1986 - Kleine Trap langs het Nulderpad in januari 1986 - Avifauna van Zd-Flevoland apr.-juni 1986.
- De Grutter Vogelbeschermingswacht Zaanstreek, jrg 10 no 6, december 1986
Waterwild in de Roothoek tijdens twee winterseizoenen.
- De Kleine Ratelaar IVN Afd. Gooi e.o., jrg 8 no 5, december 1986.
- Knipselkrant Stichting Kritisch Faunabeheer, jrg 11 no 5, november 1986.
- De Kruisbek Vogelwacht Utrecht, jrg 29 no 4, oktober 1986:
Barmsijzen in de winter van 1985/86 in de prov. Utrecht - Over de nachttrek over Utrecht in het najaar van 1985.
- Idem jrg 86 no 5, december 1986:
Opwinding over zeldzame vogels
- Limosa NOU/SOVON/Watervogels, jrg 59 no 3, 1986:
Doortrek van Kruisbekken in Nederland tijdens de invasie in 1983 - De voorjaarsrui bij Goudplevieren in Friesland - De betekenis van de Grote Wielen en omgeving voor vogels - Zeldzame en schaarse vogels in Nederland in 1984 - Dertig jaar zangvogelinventarisatie in het Mastbos bij Breda - De Boomvalk als broedvogel op de Nederlandse waddeneilanden - Vondsten van Kleine Alken en Papegaaiduikers langs de Nederlandse kust.

Mededelingenblad Stichting het Nrd-hollands Landschap, no 40, september 1986.

- De Meerkoet Natuur- en Milieufederatie Wierhaven, jrg 10 no 3, september 1986: Ruilverkaveling Wieringen, oftewel weidevogels in de verdrukking.
- Mens en vogel Belgisch informatieblad voor studie en bescherming van de Europese Avifauna, jrg 24 no 3, september 1986: Schietwedstrijd op vossen - Transport van jongen bij vogels - De jacht in België - De kreet van duivenliefhebbers: weg met de roofvogels - Uit het verleden: de Hop, gekroond maar vuil.....
- De Mourik VWG Rijk van Nijmegen e.o., jrg 12 no 5, 1986: Najaarstrektellingen van Rijk van Nijmegen e.o. 1985 - Broedvogelinventarisatie Nederrijk-Noord 1986 - Nestkastresultaat broedseizoen 1986.
- Natuurbehoud Ver.tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland, jrg 17 no 4, nov.1986: Natuurmonumenten biedt de Aalscholwers een goed tehuis - Dode heide-zure regen - Ons land één groot invoeglandschap, dat wil toch niemand! - Het plan Ooievaar. De rivier mag z'n gang weer gaan.
- Natuur en Milieu Stichting Natuur en Milieu, jrg 10 no 11, november 1986: Kalkar wankelt - Landinrichting moet stap terug doen - Broeikas effect maakt de aarde warmer.
- Idem jrg 10 no 12, december 1986: Terugkeer van de oobossen.
- Natuur Nabij IVN afd. Eemland, jrg 14 no 4, september 1986.
- Idem jrg 14 no 5, december 1986.
- Prutschepper NJN, afd. Laren-Blaricum, jrg 24 no 2, 1986: Bedreiging en beheer van amfibieën in Nederland.
- De Steenloper VWG Den Helder, jrg 4 no 25, oktober 1986: Broedvogel-monitorproject "Mariëndal" 1986 - Franjepoten
- Idem jrg 4 no 26, december 1986: De Patrijs - Betonvogelen (inventariseren van broedvogels in het centrum van Den Helder, L.R.) - Ringvondsten van de Tureluur.
- Vanellus Bond van Friese Vogelbeschermingswachten, jrg 39 no 5, sept/okt 1986: Aantekeningen over spoorwegflora en -fauna van Friesland - Scholeksters adopteren jonge Bergeendjes - De Das in Friesland - Interessante ringgegevens van trekvogels (3).
- Idem jrg 39 no 6, nov/dec. 1986: Broedvogels en beheer van Wolwarren en Jan Durkspolder - Nazorg in 1986 (1) - Roofvogels in Friesland.

VELDWAARNEMINGEN

Samengesteld door Jos de Jonge.

Dodaars	6	2-11	Recreatieplas Naarderbos		DJ/HHm
"	3	8-12	Naarden, Vesting		WLd
Aalscholver	1	2-11	Egelshoek, Hilversum,	OV*	DJ/MJ
Nijlgans	3	2-11	Meer- en Uiterdijkse Polder, Ned.den Berg		DJ
Manengans	1 mn	24-12	Tienhovens Kanaal, Hilversum		JJ
Kleine Zwaan	4	3-12	Laegieskamp, Bussum	OV	JMk/WLd/e.a.
Havik	1	2-11	Einde Gooi, Hilversum		DJ/MJ
"	1	9-12	Spanderswoud, Hilversum		WLd
Sperwer	2 vr	2-11	Naarder Eng		DJ/MHm
"	1 vr	8-12	Omg. Molen Naardermeer		DJ
Ruigpootbuizerd	1	27-10	Laarder Wasmeer, Hilversum		ND
Buizerd	3	9-08	Schaep & Burgh, 's-Graveland		AO
"	1+1	2-11	Tienhovens Kanaal, Breukeleveen		DJ/MJ
Blauwe Kiekendief	1 mn	13-11	Laarder Wasmeer, Hilversum		ND
"	1 mn + 1 vr	16-11	Eempolder Nrd.		AV
Bruine Kiekendief	1 mn	27-10	Laarder Wasmeer		ND
"	1 vr	2-11	Naarder Eng		DJ/MHm
Kraanvogel	?	2-11	(verm.enkele tientallen) Eemdijk, Bunschoten		
			(op 3-11 geen in polders langs Eem)	OV	DvD

Goudplevier	350	8-11	Eempolder Nrd	HH/MHm
Kemphaan	1	16-11	Eempolder Nrd	AV/ND
Witgatje	1	13-11	Laarder Wasmeer, Hilversum	ND
Oeverloper	2	13-08	Oostvaardersplassen	AO/e.a.
Houtsnip	1 (dood)	2-11	P.de Hooghlaan, Hilversum	
"	2	13-11	doodgevlogen tegen ruit	FHo
Watersnip	9	2-11	Laegieskamp, Bussum	JMk/WLd/e.a.
"	11	2-11	Slik bij brug Muiderberg	DJ/MHm
"	1	24-12	Wolfskamer, Huizen	DJ/MHm
Kluut	ca 200	13-08	Kanaaldijk, Hilversum	JJ
Holenduif	16	2-11	Oostvaardersplassen	AO
Turkse Tortel	92	10-12	Egelshoek, Hilversum	DJ
Ransuil	3	12-11	" "	ND
"	11	9-12	Hoorneboeg, Hilversum	AV
"	7	21-12	Omg. Valkeveen, Huizen	WLd
Bosuul	2	2-11	Hoorneboeg, Hilversum	WD
"	1	2-11	Eendekooi, Breukeleveen	DJ/MJ
"	1	6-12	Zwarte Berg, Hilversum	" /"
IJsvogel	1	24-11	Laegieskamp, Bussum	JMk
"	1	27-11	Tankval, Naarden	WLd/JWt
Groene Specht	1	2-11	Laegieskamp, Bussum	JMk
Zwarte Specht	1	10-12	Einde Gooi, Hilversum	DJ
Kleine Bonte Specht	1	3-10	Laegieskamp, Bussum	JMk
Kuifleeuwerik	1	16-11	" "	JMk/WLd/e.a.
Waterpieper	15	12-11	Huizen	AV/ND
Kramsvogel	426	27-10	Eendekooi, Breukeleveen	" /"
Koperwiek	86	27-10	Laarder Wasmeer, Hilversum	ND
Baardmees	1	2-11	" " "	"
Staartmees(Noord.vorm)	1	3-12	Wolfskamer, Huizen	DJ/MHm
Groenling	46	29-12	Laegieskamp, Bussum	WLd/e.a.
Sijs	65	10-12	Schapenkamp, Hilversum	ND
Frater	ca 25	16-11	Egelshoek, Hilversum	"
Barmsijs	3	2-11	Eempolder Nrd	AV/ND
"	3	8-12	Einde Gooi, Hilversum	DJ
Grote Barmsijs	48	3-12	Vliegveld, Hilversum	DJ
Kruisbek	1	2-11	Laarder Wasmeer	ND
"	ca 65	13-11	Hengstenberg, Hilversum	DJ
Goudvink	1	2-11	Laegieskamp, Bussum	WLd/JMk/e.a.
Huismus	68	10-12	Naarder Eng	DJ/MHm
Ringmus	183	10-12	Egelshoek, Hilversum	ND
Ekster	238	16-12	" "	"
Bonte Kraai	1	13-11	Laarder Wasmeer, Hilversum (slaapplaats)	"
" "	2	27-11	Laarder Wasmeer, Hilversum	ND
			Laegieskamp, Bussum	WLd/e.a.

Met dank aan de inzenders:

DvD - Dick v.Dorp	MHm - Marijke Hemmers	JMk - J.Mekel
WD - W.Duurland	DJ - D.A.Jonkers	AO - A.Oud
ND - N.Dwars	JJ - J.de Jonge	AV - A.Vermeule
FHo - F.Hoes	MJ - M.Jonkers	JWt - Joris Weitjens
HH - H.Hardon	WLd - W.Langendorff	e.a. - en anderen, deels van VGN

* OV = overvliegend

LIJST VAN ADRESSEN DIE U NODIG KUNT HEBBEN

Het dagelijks bestuur

Voorzitter : H.Hardon, Dotterbloemlaan 39, 3742 ED Baarn, tel. 02154-18804
Sekretaris : W.Bindt-Bonnes, Oude 's-Gravelandseweg 9, 1406 LB Bussum 02159-12640
Penningmeester : L.Mudde, Slauerhoffstraat 6, 1382 RR Weesp, tel. 02940-11683
VWG het Gooi : Postbus 1028, 1200 BA Hilversum

Kontaktpersonen

Avifauna : A.P.Vermeule, Gr.Wichmanstraat 40, 1222 BR H'sum, tel. 035-857492
Eempolders : R.A.Kole, Torenavalk 22, 3752 SK Bunschoten, tel. 03499-82303
Nestkasten :

Propaganda :
Vogelcursus : A.v.Klaveren-van Oord, Berkenhof 3, 1241VP Kortenhoef tel.035-61426
contr. Vogelwet: R.G.Moolenbeek, A.Voetlaan 14, 1244 PJ Ankeveen, tel. 035-62641
Korhaan : W.Duurland, M.Simonszhof 84, 1216 LM Hilversum, tel. 035-17222
Vogelasyl : B.v.lngen, J.v.Schimmelstraat 6, 1411 VS Naarden, tel.02159-45658
Excursies : J.J.M.Hardon-v.Velsen, Dotterbloemlaan 39, 3742 ED Baarn,
tel. 02154-18804

Inzenden waarnemingskaartjes

J. de Jonge, Van Brakelllaan 26, 1215 PJ Hilversum

Afhalen waarnemingskaartjes

Ankeveen : R.G.Moolenbeek
Bussum/Naarden: L.Reddingius, Gr.W.de Oudelaan 22, 1412 AV Naarden, tel.02159-42508
Hilversum : J. de Jonge

Contributie : f 20.- per jaar, huisgenootlid f 7.50, Vogeljaar f 18,50

Gironummer : 2529179 t.n.v. penn. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken
Slauerhoffstraat 6, 1382 RR Weesp

Opzegging van het lidmaatschap dient te geschieden vóór 1 november van elk kalenderjaar.

Ronnie Smoo
050 382

" De Korhaan "
Uitgave Vogelwerkgroep Het Cooi e.o.
Postbus 1028 , 1200 BA Hilversum

port betaald
Hilversum

XH 3016104 G
LECLERCQ J W

VT HOFFSTR
1223EE HILVERSUM
28